

ROMÂNIA

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE ORDINE ȘI SIGURANȚĂ PUBLICĂ 2023 - 2027

*“Împreună suntem mai puternici,
mai eficienți și mai bine pregătiți”*

București

2023

CUPRINS:

INTRODUCERE.....	3
1. VIZIUNE.....	5
2. VALORI ȘI PRINCIPII.....	5
3. ANALIZA CONTEXTULUI ȘI DEFINIREA PROBLEMELOR.....	6
A. ANALIZA MEDIULUI EXTERN.....	6
B. ANALIZA MEDIULUI INTERN - PRINCIPALELE FORME DE MANIFESTARE A AMENINȚĂRILOR LA ADRESA ORDINII ȘI SIGURANȚEI PUBLICE.....	8
4. OBIECTIVE.....	28
5. REZULTATE AȘTEPTATE.....	38
6. IMPLICAȚII PENTRU BUGET.....	39
7. IMPLICAȚII JURIDICE.....	40
8. MONITORIZARE ȘI EVALUARE.....	40
ANEXA NR. 1 - PRIORITĂȚILE, POLITICILE ȘI CADRUL LEGAL EXISTENTE	
ANEXA NR. 2 - PLAN DE ACȚIUNE PENTRU IMPLEMENTAREA STRATEGIEI NAȚIONALE DE ORDINE ȘI SIGURANȚĂ PUBLICĂ 2023-2027	

INTRODUCERE

1. Strategia reprezintă dezvoltarea sectorială a dimensiunii de ordine publică din cadrul Strategiei Naționale de Apărare a Țării, având ca **scop general creșterea gradului de siguranță a cetățenilor**, prin eficiență și calitate sporită în activitate, creșterea nivelului de specializare pentru diferite segmente de activitate, în raport cu nevoile instituționale și cele ale cetățenilor.

2. În acest context, Strategia Națională de Ordine și Siguranță Publică 2023-2027 își propune, ca element de noutate, trasarea unor obiective generale, specifice, respectiv direcții de acțiune care să răspundă, atât amenințărilor previzionate a se manifesta în perioada următoare la adresa ordinii și siguranței publice, cât și vulnerabilităților sistemice ale structurilor proprii. Totodată, obiectivele strategiei descriu un impact măsurabil în domeniul de referință, astfel încât punctual, anual sau la finalul perioadei de implementare, să poată fi expuse o serie de rezultate concrete obținute în baza acestui efort instituțional.

3. De asemenea, se are în vedere **consolidarea managementului integrat privind supravegherea și controlul la frontieră** pentru îndeplinirea obligațiilor pe linia asigurării securității granițelor externe ale UE.

4. În sensul prezentei strategii, următorii termeni sunt descriși astfel:

Ordinea publică, ca parte componentă a securității naționale, reprezintă starea de legalitate, de echilibru și pace, corespunzătoare unui nivel socialmente acceptabil de respectare a normelor legale și de comportament civic, inclusiv în mediul digital. Se menține, asigură și restabilește în caz de tulburare, prin măsuri specifice poliției¹.

Siguranța publică exprimă sentimentul de liniște și încredere pe care îl conferă serviciul polițienesc, prin aplicarea măsurilor de ordine publică, precum și prin dezvoltarea parteneriatului societate civilă - poliție.

5. Ministerul Afacerilor Interne (MAI) reprezintă principala instituție responsabilă cu menținerea, asigurarea și restabilirea ordinii publice, respectiv garantarea siguranței cetățeanului, având o gamă largă de atribuții ce se extind în toate domeniile securității naționale, colaborând cu alte instituții ale statului ce gestionează forțe de ordine și siguranță publică.

6. Organizarea activităților de ordine și siguranță publică se realizează pentru menținerea, asigurarea și restabilirea ordinii publice.

Menținerea ordinii publice reprezintă ansamblul măsurilor, activităților și acțiunilor organizate și desfășurate cotidian de către forțele de ordine și siguranță publică, pentru funcționarea normală a instituțiilor statului, protejarea și respectarea drepturilor fundamentale ale cetățenilor, a normelor de conduită civică, regulilor de conviețuire socială, a celorlalte valori supreme, precum și a avutului public și privat.

Asigurarea ordinii publice cuprinde măsurile ce se întreprind pentru respectarea legalității, prevenirea și descurajarea unor acțiuni care vizează tulburări sociale sau manifestări de violență pe timpul adunărilor și manifestațiilor publice, activităților culturale și sportive, precum și altor manifestări similare cu participare numeroasă și se asigură de forțele principale și de sprijin, potrivit competențelor.

¹ termenul se utilizează cu sensul extins, de drept de poliție al statului, exercitat, în România de către Poliția Română, Jandarmeria Română, Poliția de Frontieră Română și Inspectoratul General pentru Imigrări

Restabilirea ordinii publice reprezintă ansamblul măsurilor legale întreprinse pentru repunerea acesteia în situația inițială, atunci când a fost tulburată grav, utilizând, în mod proporțional, mijloace și metode specifice.

7. Implementarea unei noi strategii de ordine și siguranță publică a devenit necesară și datorită modului în care se reflectă social activitatea structurilor cu responsabilități în domeniu, a așteptărilor populației în legătură cu aceasta, pentru **configurarea unui răspuns adecvat la noile amenințări** ce vizează spațiul de siguranță publică.

8. Strategia are la bază 4 piloni, prin care se trasează liniile strategice de acțiune specifice în acest domeniu, astfel:

 <h3>Prevenire și Contracarare</h3> <p>Intențiile și acțiunile care au potențialul sau care afectează climatul de ordine și siguranță publică vor face obiectul măsurilor preventive sau a intervenției prompte și ferme din partea structurilor responsabile.</p> <p>Evenimentele publice vor fi gestionate în mod eficient, astfel încât să se asigure un climat optim de exprimare liberă a opiniilor, într-un mediu civilizat și sigur.</p> <p>Situațiile speciale și de criză, în domeniul ordinii și siguranței publice, vor fi abordate printr-o reacție eficientă bazată pe două principii fundamentale: identificarea și analiza, din timp, a urgenței și managementul integrat al acesteia, în vederea asigurării evaluării și analizei răspunsului adecvat.</p>	 <h3>Performanță</h3> <p>Se vor exploata, în mod extensiv, instrumentele avute la dispoziție, pentru realizarea viziunii acestei strategii, urmărindu-se identificarea riscurilor și avertizarea timpurie a factorilor de conducere.</p> <p>Se vor lua măsuri pentru dezvoltarea mecanismelor interne, legislației, tehnologiei și infrastructurii, precum și procesului de culegere și fuziune a informațiilor.</p> <p>Se va dezvolta capacitatea decizională și managementul integrat al acțiunilor complexe, al situațiilor speciale și de criză în domeniul ordinii și siguranței publice, necesare asigurării unui climat de siguranță a cetățenilor, în actualul context tehnologic și de securitate.</p>
 <h3>Abordare integrată și management operațional</h3> <p>Strategia urmărește consolidarea cooperării interinstituționale la nivel național, precum și o apropiere mai mare față de partenerii internaționali.</p> <p>Parteneriatele durabile și solide vor conduce la o credibilitate mai mare a instituțiilor de aplicare a legii și vor contribui la o coeziune socială mai ridicată.</p> <p>Se are în vedere, atât sincronizarea mai aprofundată a eforturilor guvernamentale, prin management operațional, cât și integrarea efortului național într-o uniune a securității.</p> <p>Sistemele de securitate publică și ale frontierei vor cunoaște o dezvoltare proporțională cu tendințele fenomenului criminalității.</p>	 <h3>Reziliență instituțională</h3> <p>Vor fi consolidate capabilitățile structurilor de ordine și siguranță publică pentru creșterea capacității de răspuns și de acțiune.</p> <p>Gestionarea resurselor instituționale va fi realizată în beneficiul cetățeanului, în condiții de transparență și apropiere față de comunitate, cu protejarea personalului propriu.</p> <p>Comunicarea publică strategică va fi încurajată, în scopul limitării efectelor dezinformării care pot împieta asupra încrederii populației în capacitatea statului de a asigura un climat de ordine și siguranță publică corespunzător.</p> <p>Societatea va fi întărită printr-o comunicare mai intensă, eficientă și transparentă, precum și prin promovarea valorilor democratice.</p>

9. Coerența liniilor strategice, fundamentate în strategie, este asigurată de **perspectivele complementare** din care a fost abordat documentul strategic de referință:

- **perspectiva reformatoare**, ce are în vedere latura conceptuală (transparentă) și domeniile prioritare de acțiune (parteneriat, management modern, etc.);
- **perspectiva construcției instituționale**: evaluarea activității unor structuri și dezvoltarea acestora, inclusiv prin alocarea unor posturi suplimentare, care să fie ocupate de specialiști;
- **perspectiva educațională**, orientată atât către pregătirea personalului din domeniu, cât și a membrilor comunității (respectarea drepturilor omului în activitatea structurilor de ordine și siguranță publică, relațiile cu societatea, comunicare, etc.);
- **perspectiva operațională**, dezvoltată pe două paliere: cel al strategiilor guvernamentale, unde structurile naționale de ordine și siguranță publică își aduc contribuția la fundamentarea și aplicarea lor în diferite domenii² și cel al acțiunilor directe, ce vizează reducerea potențialului de comitere a infracțiunilor, dezvoltarea parteneriatului social și implementarea de campanii preventive;
- **perspectiva victimologică**, care vizează acțiuni de intervenție și asistare a victimelor;
- **perspectiva managerială**, care urmărește îmbunătățirea calității tuturor serviciilor oferite și creșterea nivelului de satisfacție a populației față de acestea.

1. VIZIUNE

10. Vom dezvolta mecanismele anticipativ-preventive necesare detectării și eliminării timpurii a amenințărilor emergente la adresa ordinii și siguranței publice.

11. Vom mobiliza întreaga autoritate cu care sunt investite structurile naționale cu responsabilități în domeniu, pentru a apăra ordinea de drept și a crește gradul de siguranță a cetățenilor, atributul definitoriu și indicatorul de maximă eficiență al tuturor acțiunilor pe care acestea le vor întreprinde.

12. Vom securiza frontierele externe naționale și ale Uniunii Europene, astfel încât cetățenii români să se simtă în siguranță oriunde în spațiul european.

2. VALORI ȘI PRINCIPII

13. **România împărtășește valorile europene privind statul de drept, democrația, demnitatea, drepturile și libertățile cetățenilor**, promovând, în același timp, caracteristicile și atributele statului român: național, suveran și independent, unitar și indivizibil.

14. Strategia Națională de Ordine și Siguranță Publică 2023-2027 integrează toate aceste valori, bazându-se pe respectarea următoarelor principii:

Legalitate - activitățile desfășurate pentru realizarea obiectivelor sunt în concordanță cu legislația națională în vigoare, respectând reglementările comunitare europene;

Continuitate și coordonare - acțiunile adoptate în vederea realizării obiectivelor Strategiei continuă măsurile întreprinse pentru implementarea liniilor strategice anterioare, respectând angajamentele asumate la nivel european în ceea ce privește

² corupție, crimă organizată, migrație, securitatea frontierelor, reintegrare socială etc.

securitatea internă și combaterea infracționalității și se vor coordona/complementa cu măsurile din alte strategii relevante pe domeniu;

Cooperare și coerență - abordarea multidisciplinară în îndeplinirea obiectivelor, precum și disponibilitatea pentru cooperare cu alte instituții publice sau private, precum și cu societatea civilă reprezintă premisele necesare îndeplinirii scopului documentului strategic de referință; instituțiile publice responsabile de implementarea Strategiei vor comunica public, permanent aspecte privind eforturile întreprinse și rezultatele obținute;

Predictibilitate - deciziile asumate pentru asigurarea unui climat de ordine și siguranță publică corespunzător trebuie să asigure un comportament responsabil față de partenerii europeni și cei strategici, dar și față de proprii cetățeni, astfel încât să fie menținută încrederea acestora în autoritățile cu responsabilități în domeniu;

Pragmatism - adaptarea deciziei strategice la evoluția situației concrete asigură buna gestionarea riscurilor, amenințărilor și vulnerabilităților la adresa ordinii și siguranței publice, în vederea implementării obiectivelor documentului strategic, având ca beneficiar final cetățeanul;

Profesionalism - măsurile de urmat pentru contracararea provocărilor la adresa ordinii și siguranței publice au la bază evaluarea riscurilor, amenințărilor și vulnerabilităților și se realizează respectând recomandările rezultate din expertiza specialiștilor;

Prevenire și anticipare - derivă din necesitatea identificării și angrenării mijloacelor și metodelor adecvate pentru a combate, cu celeritate și eficiență organizațională, riscurile, amenințărilor și vulnerabilitățile la adresa ordinii și siguranței publice, printr-o abordare congruentă și integrată;

Eficiență - utilizarea optimă a resurselor instituționale este un factor de impact asupra gradului de îndeplinire a obiectivelor din responsabilitatea structurilor cu atribuții în domeniul gestionării situațiilor de urgență, ordinii publice și securității naționale;

Responsabilitate - implementarea măsurilor prevăzute de strategie se va realiza în baza unui mecanism concret de monitorizare a progresului realizat, evaluare a rezultatelor și adoptarea de măsuri corective, atunci când se impune.

3. ANALIZA CONTEXTULUI ȘI DEFINIREA PROBLEMELOR

A. ANALIZA MEDIULUI EXTERN

15. În ultimii ani, mediul de securitate al UE a cunoscut schimbări rapide, cauzate de o serie de probleme și provocări diferite manifestate pe teritoriul statelor membre (acte de terorism, probleme de ordin economic, dezastre naturale, fenomene meteorologice extreme, pandemia de COVID-19 etc.), care au amplificat alte fenomene ca: migrație ilegală, criminalitate organizată gravă, precum traficul de droguri, de persoane, de bunuri cu produse sanitare și medicale, atacuri cibernetice etc.

16. În contextul evoluției mediului de securitate, la nivelul UE au fost adoptate documente strategice pentru a stabili orientările necesare și prioritățile de acțiune pe diverse paliere.

Astfel, în iunie 2019 a fost adoptată noua **Agendă strategică a UE, pentru perioada 2019-2024**, în cadrul căreia, un pilon cheie este reprezentat de **protejarea cetățenilor și a libertăților**, context în care, la nivelul UE sunt avute în vedere: menținerea statului

de drept, controlul eficient al frontierelor externe, menținerea legii și a ordinii, dezvoltarea unei politici cuprinzătoare și funcționale în domeniul migrației și azilului, cooperarea cu țările de origine și de tranzit pentru a combate migrația ilegală și traficul de persoane, precum și pentru a asigura returnări eficiente, funcționarea corespunzătoare a spațiului Schengen, consolidarea acțiunilor de combatere a terorismului și a criminalității transfrontaliere, sporirea rezilienței UE la dezastre, protecția împotriva amenințărilor cibernetice, a celor de natură hibridă și a dezinformării.

17. Totodată, în iulie 2020, Comisia Europeană a lansat **Strategia UE privind o uniune a securității**, pentru perioada 2020-2025, propunând crearea unui nou ecosistem de securitate care, prin acoperirea unui spectru larg de politici publice, să consolideze siguranța tuturor cetățenilor europeni și diminuarea dihotomiilor existente între securitatea internă și externă, securitatea online și offline, precum și între securitatea digitală și fizică.

18. Criminalitatea organizată gravă reprezintă unul dintre riscurile cu cel mai ridicat grad de pericol la adresa securității a UE, sens în care a fost dezvoltat Ciclul de politici UE pentru combaterea criminalității organizate grave transfrontaliere - **EMPACT**, care reprezintă cadrul european de cooperare operațională pentru combaterea principalelor amenințări care afectează securitatea internă a UE.

Ca urmare a evaluării realizate de către EUROPOL (SOCTA 2021), precum și în baza contribuției statelor membre, pentru perioada 2022-2025, la nivelul UE au fost stabilite 10 priorități³ privind combaterea criminalității organizate, aprobate în cadrul Consiliului UE la data de 26 mai 2021.

De asemenea, în luna aprilie 2021, Comisia Europeană a prezentat o nouă strategie a UE de combatere a criminalității organizate, care se axează pe consolidarea cooperării în materie de asigurare a respectării legii și a cooperării judiciare și pe combatere a structurilor criminalității organizate.

19. La nivel european continuă să se mențină un risc determinat de acțiunile teroriste organizate, facilitate sau săvârșite de grupări teroriste ori de indivizi radicalizați violent.

20. Un alt palier care necesită atenție și poate genera riscuri și vulnerabilități la adresa siguranței publice este reprezentat de **acțiunile de dezinformare, amenințările hibride, activitățile cibernetice malițioase, precum și criminalitatea informatică**, sub toate formele ei de manifestare.

Dintre elementele menționate, amenințările hibride prezintă un interes aparte, din perspectiva caracteristicilor intrinseci ale acestora, și aici ne referim la disimularea obiectivelor finale ale agresorilor statali externi și agregarea unor mijloace convenționale și neconvenționale pentru obținerea unor rezultate asimetrice, trans-sectoriale.

Astfel, acțiuni inițiate în alte domenii și cu alte instrumente pot genera un impact în spațiul fizic, la adresa climatului de ordine și siguranță publică, motiv pentru care bunele practici internaționale recomandă o abordare holistică, bazată preponderent pe avertizarea timpurie.

21. De la momentul declarării pandemiei de COVID - 19, la nivelul UE, o mare parte din activitatea infracțională desfășurată de grupurile de criminalitate organizată sau persoane care au acționat individual a fost direcționată către infracțiuni informatice, distribuirea de

³ rețele de criminalitate de mare risc, atacuri cibernetice, trafic de persoane, exploatarea sexuală a minorilor, traficul de migranți, traficul de droguri, criminalitate economico-financiară și fraude, criminalitatea organizată asupra proprietății, criminalitatea în domeniul mediului, traficul de arme. Suplimentar acestor priorități, producția și aprovizionarea cu documente false va fi abordată ca obiectiv strategic comun, având în vedere că reprezintă un facilitator cheie pentru săvârșirea mai multor tipologii de fapte penale

bunuri contrafăcute sau neconforme, în special din domeniul medical, diverse fraude sau înșelăciuni, precum și infracțiuni contra patrimoniului.

În context post-pandemie, **dialogul bilateral cu statele din vecinătate**, precum și acțiunile comune în format restrâns (bilateral sau trilateral) vor reprezenta elemente cheie pentru menținerea securității cetățenilor, însă este important să fie acordată o atenție deosebită, în continuare, proiectului european și acțiunilor gestionate sub egida Europol și Interpol și consolidarea parteneriatelor strategice cu statele cu care România are o colaborare strânsă.

22. În plan global, trebuie să se acorde o atenție deosebită dezvoltării Parteneriatului Strategic transatlantic, pe toate dimensiunile sale, inclusiv din punct de vedere al implicării autorităților de resort în sprijinirea structurilor naționale în prevenirea și combaterea criminalității organizate, de la traficul de persoane, până la cele privind infracționalitatea contra mediului, proprietatea intelectuală, prin derularea de proiecte în comun, precum și prin oferirea de programe de pregătire în domeniu.

B. ANALIZA MEDIULUI INTERN

Principalele forme de manifestare a amenințărilor la adresa ordinii și siguranței publice

23. Riscurile și amenințările de securitate care se manifestă pe palierul ordinii și siguranței publice s-au diversificat, neavând un caracter liniar de manifestare, fiecare an din perioada 2015-2022 fiind marcat de noi provocări. Astfel, pentru autoritățile naționale cu responsabilități în domeniu, menținerea și asigurarea ordinii și siguranței publice înseamnă nu doar identificarea, cercetarea și deferirea în sistemul de justiție penală a persoanelor care comit infracțiuni, ci și prevenirea comiterii de fapte antisociale, menținerea siguranței frontierelor, sesizarea și investigarea infracțiunilor de orice fel, menținerea siguranței persoanelor și bunurilor acestora, creșterea gradului de siguranță în traficul rutier, gestionarea evenimentelor și manifestațiilor cu public numeros, aplanarea conflictelor, oferirea unor servicii publice de calitate cetățenilor, precum și dezvoltarea și menținerea unor relații de încredere cu membrii comunităților locale.

24. În plan intern, infracționalitatea conduce la costuri sociale și economice ridicate, cauzând pierderi și tulburări emoționale victimelor și familiilor afectate. Pe lângă aceasta, ea subminează încrederea pe care cetățenii o au față de procesele democratice, provoacă sentimente de teamă sau insecuritate excesivă în cadrul comunității.

25. Funcționarea optimă a unei organizații este condiționată de existența unui nivel ridicat al încrederii investite în ea de către partenerii sociali de relație. Monitorizarea nivelului de încredere în organizație devine astfel o funcție necesară a acesteia, un mijloc de relevare a performanței, mai întâi a celei relaționale, cât și de realizare a scopului organizațional general. Încrederea instituțională are o puternică determinare venită dinspre zona satisfacțiilor și a insatisfacțiilor în legătură cu modul de organizare socială, cu eficiența instituțiilor sociale, fiind puternic influențată de natura definițiilor date de populație pentru situațiile sociale.

26. Consolidarea stării de siguranță publică nu se poate efectua fără a se oferi atenție participării publicului la rezolvarea problemelor. De aceea, pentru a răspunde nevoilor instituționale de dimensionare, la nivel național, a aspectelor ce țin de siguranța comunității, prin prisma unor indicatori subiectivi ce cuantifică perspectiva populației asupra stării de siguranță publică, indicatori care vin în completarea sistemului de

indicatori obiectivi, referitori la volumul criminalității, este nevoie ca, periodic, să fie realizate anchete sociologice care să evidențieze percepția populației asupra gradului de siguranță comunitară și care să măsoare incidența atitudinilor și comportamentelor aflate în legătură cu riscul victimal și/sau infracțional în diferite domenii din sfera siguranței publice.

27. Conform Sondajului Eurobarometru Standard 95⁴, realizat în perioada 15 iunie - 11 iulie 2021, în cele 27 de state membre UE, 10% dintre respondenții români au indicat „criminalitatea” printre principalele probleme cu care ne confruntăm la nivel național, aceeași valoare fiind înregistrată și în vara anului 2020.

În ceea ce privește încrederea populației în instituțiile din România, se constată că, la nivel național, 54% dintre cetățeni au încredere în poliție, în scădere cu 2 puncte procentuale față de valoarea înregistrată în sondajul Eurobarometru Standard 94 - februarie-martie 2021 (56%) și în creștere cu 3 puncte procentuale față de valoarea din vara anului 2020 (51%).

28. Aspectele complexe pe care ordinea și siguranța publică le poate presupune, raportat la resursele finite de care instituțiile cu responsabilități în domeniu le au la dispoziție, fac necesară o **priorizare a domeniilor de intervenție** în perioada următoare, în funcție de analiza tendințelor de manifestare a acestora în viitor, prezentate în continuare.

29. Un impact major asupra climatului de ordine și siguranță publică, dar și asupra percepției populației în ceea ce privește sentimentul de siguranță publică, îl au multitudinea **formelor de manifestare a infracționalității** pe teritoriul național, **diversitatea modurilor de operare**, complexitatea **grupărilor de criminalitate organizată** autohtone și **tendința** acestora de a depăși granițele naționale, precum și unele **comportamente inadecvate de cultură stradală**. Având în vedere impactul pe care îl exercită asupra societății, aceste fenomene au reclamat o monitorizare mai atentă din partea autorităților și un răspuns ferm, atât din punct de vedere preventiv, cât și în ceea ce privește descurajarea și combaterea acestora. Astfel, în perioada următoare se va acorda o atenție deosebită, atât măsurilor de prevenire, cât și celor de contracarare a acestor fenomene, prin dirijarea intervenției polițienești în raport de rezultatul analizei informațiilor (**intelligence led policing**).

30. La nivel național, în perioada 2016-2022, fenomenul infracțional a urmat un **trend descendent**, de la un număr de 579.683 infracțiuni sesizate în anul 2016, la 527.535 infracțiuni sesizate în 2022, înregistrându-se o medie anuală de 531.397 infracțiuni sesizate.

În anul 2022, numărul total al infracțiunilor sesizate structurilor de poliție este în scădere față de perioada anterioară pandemiei (-4,2%), dar prezintă un trend ușor crescător (+5,1%) față de valoarea din 2021, an caracterizat de menținerea unor restricții privind libertatea de mișcare și acțiune a cetățenilor, impuse de situația pandemică.

Din punct de vedere al formelor de manifestare a fenomenului infracțional la nivel național, conform situațiilor statistice ale poliției, în anul 2022, infracțiunile de natură judiciară au cea mai mare pondere, reprezentând, 64,5% din totalul infracțiunilor sesizate, în timp ce infracțiunile economico-financiare se situează la 7,4% din totalul infracțiunilor sesizate.

În ceea ce privește fenomenul infracțional, răspunsul structurilor de ordine și siguranță publică reclamă **adaptarea răspunsului instituțional la evoluția situației operative**, precum și **la evoluția procesului de digitalizare** a tot mai multor aspecte cotidiene și

⁴volumul eșantionului: 1.048 de persoane, reprezentativ pentru populația României cu vârsta peste 18 ani; mod de aplicare a chestionarelor: aplicare față în față

utilizarea resurselor informatice în săvârșirea infracțiunilor, inclusiv cele din sfera criminalității organizate.

31. În ultimii 5 ani, **cele mai frecvente tipuri de infracțiuni** sesizate⁵ la nivel național au fost **infracțiunile contra patrimoniului** (38,7% din infracțiunile sesizate) și **infracțiunile contra persoanei** (35,5% din infracțiunile sesizate).

32. Infracțiunile contra patrimoniului au înregistrat, în anul 2022, o valoare de 203.955 infracțiuni, situată **sub media ultimilor 5 ani**, iar dintre acestea, sesizările privind infracțiunile de furt au ponderea cea mai mare, de 53,2% din totalul infracțiunilor contra patrimoniului sesizate.

33. Infracțiunile contra persoanei au înregistrat, în anul 2022, o valoare de 187.160 infracțiuni, situată **peste media ultimilor 5 ani**, iar dintre acestea, sesizările privind infracțiunile de loviri sau alte violențe au avut ponderea cea mai mare, de 54,1% din totalul infracțiunilor contra persoanei sesizate.

34. În ceea ce privește **infracțiunile contra libertății și integrității sexuale**, în perioada 2016-2022, au fost sesizate anual, în medie, un număr de 5.263 de infracțiuni. La nivelul anului 2022 se continuă trendul ascendent care a început în anul 2020, înregistrându-se o creștere cu 14,46% față de anul 2021.

35. Fenomenul **infracționalității grave, comise cu violență**, a cunoscut, în ultima perioadă, mutații evidente, observându-se o recrudescență a grupărilor polivalente ai căror membri sunt specializați în comiterea mai multor tipuri de infracțiuni, inclusiv din sfera criminalității organizate, evidențiindu-se cele îndreptate împotriva persoanelor și patrimoniului, prin utilizarea violenței fizice și psihice (ex.: șantaj, lipsire de libertate în mod ilegal, vătămare corporală, omor, camătă, tâlhărie și furt). Cu toate acestea, în anul 2022, sesizările privind infracțiunile grave, comise cu violență reprezintă ponderea cea mai mică din totalul infracțiunilor contra persoanei sesizate, de 0,2%, fiind înregistrată o scădere cu 12% față de anul 2021.

Manifestările violente și acțiunile vindicative în locuri publice ale exponenților acestor structuri de criminalitate, prin acte de tulburare gravă a ordinii și siguranței publice, prin distrugeri sau acte de vandalism, vătămări corporale prin folosirea de obiecte artisanale, confecționate pentru a induce teamă/intimida, duc la menținerea unui sentiment de insecuritate în rândul populației.

36. În ceea ce privește mediul de rezidență în care au fost săvârșite infracțiuni, ponderea **infracțiunilor comise în mediul urban** este mai mare, în medie, de aproximativ 64%, în anul 2022 reprezentând 63,1% din infracțiunile sesizate.

37. Infracționalitatea în mediul rural rămâne în atenția autorităților din cauza pericolului social crescut, în special pe fondul îmbătrânirii populației rurale, aspect care generează o creștere a riscului de vulnerabilitate a acestor persoane în fața fenomenului infracțional. Infracțiunile de lovire sau alte violențe și infracțiunile de furt reprezintă unele dintre cele mai frecvente tipuri de infracțiuni cu care se confruntă populația din mediul rural.

38. Infracționalitatea stradală⁶ este caracterizată, în general, de infracțiuni fără un pericol social deosebit, însă, având în vedere faptul că sunt săvârșite într-o zonă publică,

⁵ care au înregistrat o pondere de peste 30% din totalul infracțiunilor sesizate la nivel național

⁶cuprinde 37 de indicatori statistici: omor, tentativă de omor, loviri sau alte violențe, loviri sau vătămări cauzatoare de moarte, încăierarea, lipsirea de libertate în mod ilegal, amenințarea, hărțuirea, exploatarea cerșetoriei, folosirea minorilor în scop de cerșetorie, folosirea prostituției infantile, viol, tentativă de viol, agresiune sexuală, act sexual cu un minor, coruperea sexuală a minorilor, racolarea minorilor în scopuri sexuale, furt, tâlhărie, tentativă de tâlhărie, înșelăciune, distrugere, ultraj, uzurparea de calități oficiale, falsul privind identitatea, nerespectarea regimului armelor și munițiilor, uzul de armă fără drept, nerespectarea regimului materialelor nucleare sau al altor materii

crează o stare de disconfort și nesiguranță în rândul cetățenilor. În anul 2022, aceasta a reprezentat 12,7% din totalul infracțiunilor sesizate, înregistrându-se o creștere ușoară față de anul 2021, cu 7,3%.

Având în vedere că, începând cu data de 01.01.2021, pentru redarea cât mai exactă a situației infracționalității stradale, în această categorie au fost incluși mai mulți indicatori, nu pot fi realizate comparații între valorile înregistrate în anii 2021 și 2022 și cele din anii anteriori. Prin raportare doar la indicatorii cuantificați anterior datei de 01.01.2021, infracțiunile stradale, în perioada 2015-2020, reprezentau, în medie, aproximativ 6% din totalul infracțiunilor sesizate.

39. Siguranța rutieră a fost și va rămâne în atenție, cu toate că, în perioada de referință⁷, numărul accidentelor rutiere grave, deceselor și persoanelor rănite grav au înregistrat valori în scădere. Încă sunt necesare demersuri viitoare pentru îmbunătățirea siguranței tuturor participanților la trafic, atât din punct de vedere preventiv, cât și din punct de vedere al sancționării abaterilor la regimul rutier.

Comparativ cu perioada 2013-2017, în ultimii 5 ani (2018-2022), numărul accidentelor rutiere grave a scăzut cu 24%, numărul deceselor cu 7%, iar cel al persoanelor rănite grav cu 30%, însă România încă înregistrează o rată ridicată a mortalității cauzate de accidente rutiere - în 2022 - 85/milion.

În anul 2022, față de anul 2021, numărul accidentelor rutiere grave a scăzut cu 4,2%, al persoanelor rănite grav cu 2,8% și al celor decedate cu 8,2%. **Infracționalitatea sesizată** privind siguranța circulației pe drumurile publice a cunoscut un **trend ascendent**, fiind înregistrate cu 14,3% mai multe fapte penale față de anul 2021, ponderea fiind deținută de infracțiunile privind conducerea unui autovehicul sub influența alcoolului sau a altor substanțe, urmate de cele pe linia conducerii fără permis de conducere.

Obiectivul general stabilit prin Directiva Parlamentului European și a Consiliului Europei PE CONS 3652/2008 privind gestionarea siguranței infrastructurii rutiere, acela de reducere cu 50%, până în 2020, a deceselor din accidente rutiere în deceniul 2011 - 2020, nu a fost îndeplinit. **Comisia Europeană a adoptat o nouă abordare privind siguranța rutieră pentru perioada 2021-2030**, reafirmându-și viziunea ambițioasă pe termen lung, stabilind **obiective de reducere cu 50% a deceselor și, pentru prima dată, a numărului de accidente grave până în 2030.**

40. În ceea ce privește **delincvența juvenilă**, din perspectiva prevenirii și combaterii, fenomenul rămâne în atenția autorităților, cu toate că, în perioada 2016-2022, numărul începerilor de urmărire penală împotriva minorilor a scăzut constant, în anul 2022 fiind înregistrată o diminuare cu 22,8% față de valorile din anul 2016.

41. Siguranța în mediul școlar reprezintă un obiectiv strategic asumat la nivel național, subsumat proiectului "România educată". În contextul pandemiei de COVID-19, care a determinat suspendarea desfășurării cursurilor în clase și derularea lor în mediul online, numărul faptelor penale sesizate în anul școlar 2020/2021 a înregistrat o scădere cu 78,5% față de aceeași perioadă a anului școlar anterior.

În condițiile reluării cursurilor în unitățile școlare în septembrie 2021, în format fizic, numărul faptelor penale sesizate în perioada septembrie - decembrie a anului școlar

radioactive, nerespectarea regimului materiilor explozive, instigarea publică, incitarea la ură sau discriminare, tulburarea ordinii și liniștii publice, portul sau folosirea fără drept de obiecte periculoase, împiedicarea desfășurării unei adunări publice, ultraj contra bunelor moravuri, profanarea lacasurilor sau a obiectelor de cult și infracțiunile prevăzute de Legea privind combaterea traficului și consumului ilicit de droguri (Legea nr. 143/2000)

⁷ 2016-2022

2021/2022 a înregistrat o creștere de peste 3,5 ori față de aceeași perioadă a anului școlar anterior, iar în perioada similară a anului școlar 2022/2023 a înregistrat o creștere de 83,6% față de anul școlar anterior. Ponderea cea mai mare este reprezentată de infracțiunile săvârșite în incinta unităților de învățământ preuniversitar (89,9%), cele mai multe dintre ele fiind săvârșite în mediul urban (77%). Predominante sunt infracțiunile de lovire sau alte violențe (61,1%) și cele de furt (9,4%).

Asigurarea cu pază a unităților de învățământ continuă să reprezinte o problemă, în condițiile în care aproximativ o treime dintre acestea nu sunt asigurate cu pază umană sau cu sisteme de supraveghere video.

42. Infracțiunile îndreptate împotriva persoanelor vulnerabile, respectiv infracționalitatea asociată violenței domestice constituie forme ale criminalității cu un puternic impact, atât în plan fizic, cât și emoțional, cu grave consecințe asupra dezvoltării și evoluției persoanelor afectate de acest gen de fapte.

În anul 2022, infracțiunile sesizate din domeniul violenței domestice s-au menținut peste media ultimilor 5 ani, numărul faptelor penale înregistrând o creștere cu 56,8% față de anul 2016 și cu 12,5% față de anul 2021. Pe fondul creșterii numărului de infracțiuni asociate violenței domestice, a crescut atât numărul autorilor care au săvârșit aceste fapte (+12,7%) - preponderent bărbați, cât și al victimelor acestora (+12,8%) - preponderent femei. Ponderea cea mai mare a fost deținută de infracțiunile de „lovire sau alte violențe” - 62,3%, urmate de „amenințarea” 12%, „abandonul de familie” 10%, „nerespectarea ordinelor de protecție” 6,2% și „nerespectarea ordinelor de protecție provizorii” 1,6%.

Pentru contracararea eficientă a acestui fenomen infracțional, în cursul anului 2018, a fost introdus în plan legislativ⁸ **un nou concept potrivit căruia polițiștii sunt abilitați să emită ordine de protecție provizorii.**

În context, în anul 2022, structurile de poliție au desfășurat activități specifice pe linia supravegherii modului de respectare a hotărârilor judecătorești prin care s-au dispus **15.256 ordine de protecție (+10%)**, din care 11.082 au fost emise în perioada de referință (+7,2%). Totodată, în scopul diminuării unor riscuri iminente la adresa vieții, integrității fizice ori libertății unor persoane puse în pericol printr-un act de violență domestică, polițiștii au emis cu 17,4% mai multe de ordine de protecție provizorii⁹, față de anul anterior.

43. Situația privind persoanele dispărute continuă să reprezinte o preocupare a autorităților de aplicare a legii, dat fiind faptul că, în perioada 2016-2022, au fost înregistrate, în medie, 9.970 de persoane dispărute/an, iar la nivelul anului 2022, față de anul 2016, s-a constatat o creștere cu 96,3% a numărului unor astfel de înregistrări. Cu toate că, la nivelul anului 2022, numărul soluționărilor a crescut cu 95% față de anul 2016, se impune continuarea implementării de măsuri la nivel național pentru combaterea și reducerea numărului de cazuri, inclusiv din punct de vedere legislativ.

44. Infracțiunile la regimul armelor și munițiilor au înregistrat, în perioada 2016-2022, un număr redus, înscriindu-se pe un trend descendent. În anul 2022 au fost sesizate cu 11,9% mai puține infracțiuni privind nerespectarea regimului armelor și munițiilor, față de anul 2021 și cu 44,4% mai puține față de anul 2016.

⁸ demers concretizat prin adoptarea Legii nr. 174/2018 privind modificarea și completarea Legii nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie

⁹peste 95% au fost emise la solicitarea victimei

Fenomenul rămâne în atenția autorităților din cauza faptului că, deși deținerea ilegală de arme și muniții supuse autorizării reprezintă prin ea însăși o infracțiune distinctă, infracțiunile la regimul armelor și munițiilor pot fi săvârșite în concurs cu alte infracțiuni cu pericol social crescut.

45. Infracționalitatea privind substanțele periculoase și deșeurile constituie un factor de risc pentru sănătatea populației și mediul înconjurător, pe teritoriul național fiind înregistrate infracțiuni de contrabandă/trafic de deșeuri și substanțe periculoase, introduse în România, cu preponderență, din state membre ale UE, potențate/facilitate atât de lipsa controalelor la punctele de trecere a frontierei interne a Uniunii Europene, cât și de exploatarea diferențelor legislative existente între statele membre.

Pe parcursul anului 2022, la nivelul structurilor MAI¹⁰, au fost sesizate peste 900 de infracțiuni vizând operațiuni ilegale cu deșeuri (de două ori mai multe față de anul 2021), fiind confiscate/indisponibilizate peste 9.000 tone și 20.000 litri substanțe periculoase, precum și peste 230.000 tone și peste 118.000 litri deșeuri periculoase.

Totodată, în contextul apariției și consolidării, la nivel național și internațional, de noi restricții în domeniul protecției mediului și gestionării deșeurilor, în anul 2022 s-a remarcat o scădere semnificativă a numărului transporturilor internaționale de deșeuri.

46. Pe de altă parte, un aspect de noutate, pentru România, este reprezentat de forme atipice de manifestare a unor amenințări la adresa ordinii și siguranței publice, respectiv **amenințări cu folosirea de încărcături explozive, de agenți chimici sau radiologici** sau chiar de folosirea acestora. Din analiza solicitărilor primite de structurile pirotehnice ale Poliției Române, s-a evidențiat o creștere constantă a numărului de amenințări cu bombă și colete suspecte, amplasate în spațiul public, context în care, în perioada următoare se impune îmbunătățirea activităților pe linie de intervenție pirotehnică și CBRNe.

47. Infracționalitatea la regimul silvic reprezintă nu doar o amenințare¹¹ la adresa securității naționale, ci și o problemă a societății, care impune din partea autorităților statului oferirea de soluții pentru salvarea pădurilor și protecția mediului înconjurător.

În anul 2022, infracțiunile sesizate prevăzute de Codul Silvic au înregistrat o creștere de 16,4% față de anul 2021, însă, totodată, se constată și o creștere cu 17,6% a numărului de dosare penale înregistrate. Astfel, în condițiile unui număr similar de controale efectuate, au crescut: numărul sancțiunilor contravenționale aplicate (+53,9%), valoarea acestora (+62,5%), precum și cantitatea de material lemnos confiscat/ridicat în vederea stabilirii provenienței (+122,9%).

48. Un alt aspect care reține atenția autorităților este **siguranța în zona montană**, reprezentând o prioritate la nivel național, dat fiind că se înregistrează un aflux din ce în ce mai mare de persoane care ajung în această zonă, precum și creșterea numărului de evenimente publice și diversificarea acestora, în contextul în care acest areal este caracterizat de dificultatea terenului, de apariția fenomenelor meteo extreme (furtuni violente, tornade etc.), dar și de **creșterea numărului de interacțiuni om - animal sălbatic** (în special urs).

Totodată, numărul de solicitări de intervenție, efectuate prin SNUAU 112, precum și complexitatea acțiunilor specializate desfășurate în zona dificilă, sălbatică, reclamă

¹⁰ Poliția Română și Poliția de Frontieră Română

¹¹ potrivit Legii nr. 51/1991, acțiunile sau inacțiunile care au ca efect periclitarea, gestionarea ilegală, degradarea ori distrugerea resurselor naturale, fondurilor forestiere [...] cu consecințe la nivel național sau regional, sunt considerate amenințări la adresa securității naționale a României

stabilirea de măsuri specifice pentru creșterea gradului de siguranță a cetățeanului în această zonă.

49. Grupările de criminalitate organizată care acționează pe teritoriul național manifestă un grad ridicat de complexitate, fiind, în cele mai multe situații, interconectate la nivel internațional și capabile să exploateze oportunitățile/vulnerabilitățile sistemice. Astfel, România constituie, atât o zonă de tranzit, cât și de destinație pentru activitățile ilicite subsumate criminalității organizate, respectiv: traficul de droguri, de armament, muniții și explozivi, migrație ilegală și trafic de ființe umane, trafic de produse contrafăcute, contrabanda cu produse accizabile, activități de spălare a banilor, alte forme de criminalitate economico-financiară etc.

Principalele **forme de manifestare a criminalității organizate** la nivel național au vizat:

- **traficul de droguri**, care este caracterizat de provocări tot mai mari, în special din cauza câștigurilor importante obținute de către liderii grupurilor organizate și a diversificării categoriilor de droguri nou-introduse pe piață în ultimii ani, prin apariția de noi substanțe psihoactive, dar și de consecințele consumului de droguri în plan social; totodată, conflictul armat dintre Rusia și Ucraina a modificat piața ilicită de droguri din estul și sud-estul Europei și a creat, cel mai probabil, noi conexiuni infracționale în funcție de cererea pieței. Actuala situație geopolitică și atenția îndreptată către fluxurile de refugiați ar putea fi exploatate de către grupările infracționale în sensul creșterii influenței în regiune. Cu toate că un segment important al lanțului de distribuție a fost afectat, este așteptată intensificarea traficului droguri prin porturile maritime sau pe rutele terestre.

50. traficul de persoane - România își păstrează caracterul pregnant de țară sursă, la nivel european, pentru traficul de victime în scopul exploatarea sexuală și a exploatarea prin muncă forțată, iar în ceea ce privește traficul de minori, săvârșirea acestei infracțiuni vizează, în cea mai mare proporție, exploatarea sexuală a tinerelor cu vârste între 14 și 17 ani, săvârșită cu predilecție pe plan intern; contextul actual, dominat de conflictul din țara vecină și fluxul de refugiați intrați în România, poate fi privit ca o oportunitate pentru rețele de trafic de persoane având în vedere conexiunile deja stabilite în țările de destinație și perfecționarea permanentă a modului de operare.

51. Criminalitatea informatică se situează pe un trend ascendent în România, fiind strâns legată de evoluția în domeniul tehnologiei informațiilor de la nivel european și mondial, la nivelul țării înregistrându-se din ce în ce mai multe cazuri în care cetățenii români sau companii private din România sunt victime ale diferitelor forme de manifestare a criminalității informatice, respectiv fraude informatice sau fraude cu instrumente de plată electronică (carduri bancare), inclusiv atacuri de tip ATM malware sau BlackBox, îndreptate împotriva bancomatelor, pornografie infantilă prin sisteme informatice sau atacuri împotriva sistemelor informatice (atacuri malware, cryptoware), inclusiv servicii de tipul *crime as a service* - CaaS.

52. Contrafacerea și alte infracțiuni la regimul proprietății intelectuale se caracterizează prin implicarea rețelilor/grupărilor infracționale organizate de import, distribuție și vânzare de bunuri contrafăcute, precum și prin diversificarea tipurilor de piraterie online, continuând astfel să reprezinte un fenomen cu repercusiuni grave asupra încasărilor la bugetul general consolidat al statului, stabilității și competitivității mediului de afaceri.

53. În ceea ce privește **fraudele economico-financiare și evaziunea fiscală**, în România se evidențiază o diversificare a formelor de manifestare a acestora, prin apariția

de modalități noi de operare și, cu toate că infracțiunile de evaziune fiscală sesizate au înregistrat valori în scădere, în anul 2022 fiind sesizate cu 3,6% mai puține față de anul anterior, evaziunea fiscală continuă să producă prejudicii majore bugetului general consolidat al statului, stabilității și competitivității mediului de afaceri.

54. Contrabanda se manifestă, atât în interiorul teritoriului național, cât și la nivelul frontierei de stat, un factor de risc pe acest segment fiind reprezentat de diferențele de accize aplicate de statele membre ale Uniunii Europene și cele extracomunitare, în special cele cu care România are frontieră comună, terestră și fluvială (Ucraina, Republica Moldova și Serbia).

În acest context, contrabanda cu produse puternic accizate sau de larg consum, în special țigări, se menține la un nivel ridicat, rețelele transfrontaliere de trafic folosind tot mai mult, în activitatea infracțională, aparate de zbor neidentificate (inclusiv de mici dimensiuni, sau dispozitive de zbor fără pilot) cu care tranzitează, neautorizat, frontiera de stat.

În plan național, contrabanda cu produse din tutun se menține printre principalele activități infracționale cu efecte profund negative asupra bugetului general consolidat al statului, deși media anuală a contrabandei cu țigarete în România se situează sub media de 10% la nivel european, valoarea pe piața neagră a țigaretelor de contrabandă reținute de autoritățile române în anul 2022 ridicându-se la peste 73 de milioane de lei¹².

Cu toate că în prezent războiul a constituit un factor de reducere a contrabandei cu țigarete la frontiera cu Ucraina, situându-se la cel mai scăzut nivel din ultimii 15 ani¹³, situația incertă creată de acest conflict pe teritoriul statului vecin, coroborată cu nevoile financiare stringente existente chiar și pe teritoriul unor state membre poate avea un impact major asupra fenomenului contrabandei cu țigarete.

55. Asigurarea respectării regimului frontierelor naționale, respectiv ale UE, în context extins european, a reprezentat una dintre **noile provocări**, atât în ceea ce privește intrarea/ieșirea din țară a cetățenilor cu forme legale de călătorie, pe de o parte din cauza creșterii valorilor traficului prin punctele de trecere a frontierei, dar și pe fondul măsurilor impuse de evoluția situației epidemiologice generate de răspândirea COVID, a conflictului armat dintre Rusia și Ucraina, cât și din perspectiva **migrației ilegale**.

La frontierele României, nivelul detecțiilor a fost influențat semnificativ de afluxul crescut de refugiați ucraineni către teritoriul național, în condițiile în care cele mai active secțiuni de frontieră (cu Serbia, pe sensul de intrare și cu Ungaria, pe sensul de ieșire) au înregistrat scăderi. Totodată, dinamica fenomenului migraționist la frontierele României este influențată de fluxul migraționist din regiunea Balcanilor de Vest și, indirect, de nivelul migrației înregistrate pe ruta Mediteranei de Est.

În contextul conflictului militar generat de Rusia în Ucraina și reorientării rutelor migraționiste ilegale către zona Balcanilor de Vest, fenomenul a fost menținut la un nivel gestionabil, astfel încât siguranța publică să nu fie afectată de migrația ilegală, numărul total al faptelor ilegale constatate la frontieră, comparativ cu anul 2021, înregistrând o diminuare cu 3,3%.

Însă, alături de alte tipuri de infracțiuni la regimul frontierelor de stat, aceasta va continua să solicite atenția structurilor naționale cu responsabilități în domeniu, în contextul în care prezența migranților pe teritoriul național poate perturba climatul de ordine și siguranță publică prin posibile stări de spirit tensionate la nivelul unor localități ce se află în

¹² Conform datelor centralizate pe www.stopcontrabanda.ro.

¹³ Conform ultimului studiu NOVEL Research, piața ilicită a țigaretelor a fost evaluată în luna septembrie 2022 la 7,1% din totalul consumat, ceea ce o plasează la cel mai scăzut nivel din anul 2008 până în prezent. Spre comparație, nivelul maxim atins de piața neagră de țigarete, înregistrat în România, în anul 2010 era de 27% din totalul consumului.

proximitatea unor centre de azil sau chiar prin unele comportamente deviate ale acestora.

56. Deși în ultimii ani nu s-au evidențiat fluctuații semnificative în ceea ce privește aderența la curentele extremiste la nivel național, pandemia de COVID 19 și criza energetică au condus la amplificarea retoricilor anti-sistem și ultranaționaliste în Europa, ceea ce a determinat, în mod direct, o implusionare a activității organizațiilor autohtone ce activează pe acest palier. În acest context, se evidențiază inundarea spațiului informațional românesc cu dezinformări și teorii ale conspirației, unele dintre acestea amplificate inclusiv prin metode și mijloace artificiale, creându-se premisele ca exponenții formațiunilor extremiste să atragă mai mulți simpatizanți, reușind inclusiv organizarea mai multor manifestații de protest de amploare împotriva autorităților, însă de amploare relativ redusă.

Pe termen mediu, condițiile propice propagării curentului extremist la nivel național se mențin, în special prin alimentarea tensiunilor sociale generate de măsurile restrictive, principalul risc fiind asociat cu încercările de infiltrare și deturnare de către simpatizanți cu viziuni extremiste a unor proteste pașnice.

57. În România, **terorismul și radicalizarea în scop terorist** se manifestă punctual, ideologiile extremist-teroriste având incidență, atât la nivelul unor cetățeni străini prezenți pe teritoriul național, cât și a unor cetățeni români. Totodată, oportunitățile și avansul tehnologic asociate domeniului IT&C sunt speculate de entități teroriste/ extremiste pentru punctarea, radicalizarea și, în final, recrutarea unor persoane, spectrul activităților vizate în acest sens încadrându-se în aria celor de sprijin, pe linia propagandei, a strângerii de fonduri și a facilitării deplasării în spațiul european ori a oricăror alte activități în beneficiul entităților.

58. Din perspectiva **amenințărilor hibride**, propagarea accelerată a informațiilor privind evenimente cu un puternic impact emoțional, cum ar fi cele în care sunt implicați membri ai unor grupări infracționale organizate, dar și creșterea semnificativă a numărului de informații eronate și dezinformări disponibile în spațiul public contribuie la amplificarea artificială a unor evenimente, deturnarea în scop violent a unor manifestații publice, precum și la divizarea treptată și polarizarea societății.

Acțiunile, inacțiunile sau imixtiunile unor persoane/grupuri interesate de atingerea unor deziderate proprii vizează afectarea actului de decizie de la nivelul instituțiilor responsabile cu asigurarea unor servicii esențiale (ex: ordinea și siguranța publică), prin limitarea/afectarea capacităților operaționale, personalului și patrimoniului acestora, indisponibilizarea lor generând efecte non-liniare, în cascadă, la nivelul altor domenii interconectate și, per ansamblu, la adresa securității naționale¹⁴.

În context, trebuie subliniată uzitarea tot mai frecventă a unor instrumente și mijloace cibernetice, respectiv a platformelor media/sociale în operațiunile de acest tip, inclusiv prin derularea unor campanii de denigrare cu ținte precise (targeting), relevanța acestora fiind asigurată de posibilitatea anonimizării scopurilor reale, impactul amplificat artificial, viteza ridicată de propagare a narativelor ostile și gradul mare de accesibilitate al publicului țintă.

Din perspectiva efectelor la adresa climatului de ordine și siguranță publică, este de menționat faptul că anumite campanii informaționale vizează crearea unor emoții puternice și imediate în rândul publicului țintă, scontând pe polarizarea opiniei publice (și

¹⁴ ex.: afectarea coeziunii sociale și erodarea încrederii în autorități, prin utilizarea unei game extinse de instrumente, printre care cele mai eficiente din punct de vedere al raportului cost-beneficiu se numără campaniile informaționale bazate pe dezinformare, informare malițioasă, propagandă etc., pot crea efecte inițial în planul ordinii publice (ca segment al domeniului social), urmate de rezultate în cascadă la nivelul politic, economic

imposibilitatea dialogului dintre părți) și adâncirea clivajelor sociale, de obicei prin alimentarea simultană a taberelor cu narrative astfel construite încât să rezoneze cu anumite prejudecăți, modele mentale sau poziții față de subiectul de interes general.

59. Amploarea evenimentelor și manifestațiilor desfășurate în spațiul public a solicitat un efort instituțional considerabil pentru menținerea și asigurarea condițiilor de normalitate și legalitate, deasigurare a protecției fizice a cetățenilor și bunurilor acestora, precum și garantarea drepturilor de a se exprima și manifesta liber.

Numărul misiunilor de ordine publică executate pentru protecția participanților, a infrastructurii și prevenirea tulburării ordinii și siguranței publice pe timpul desfășurării manifestațiilor publice a înregistrat un trend ascendent începând cu anul 2017, iar în anul 2020 a scăzut ca urmare a limitărilor în ceea ce privește manifestațiile cu public numeros impuse la nivel național, în contextul pandemiei COVID 19. În anul 2022, misiunile de asigurare a ordinii publice la manifestațiile cu public numeros au înregistrat un trend ușor ascendent (+15,8%) față de anul 2021, datorat în special numărului misiunilor de asigurare pe timpul manifestațiilor sportive (+36,5%), cultural-artistice (de peste 2 ori) și religioase (+35%), pe fondul eliminării limitărilor generate de pandemia COVID 19.

Numărul infracțiunilor constatate și al sancțiunilor contravenționale aplicate cu ocazia manifestațiilor publice a înregistrat creșteri semnificative în perioada 2017-2018, iar ulterior, s-a constatat o scădere accentuată a acestora, corelativ cu numărul de manifestații publice derulate. În anul 2022, față de anul 2021, în condițiile creșterii numărului manifestațiilor publice și, implicit, al misiunilor de asigurare a ordinii publice, a crescut numărul infracțiunilor constatate (de aproape 4 ori), în timp ce numărul sancțiunilor contravenționale aplicate a scăzut (-4,4%).

În ultimii ani, modul de organizare a adunărilor publice, în special a manifestațiilor de protest, a suferit modificări substanțiale, promovarea fiind realizată de cele mai multe ori pe rețelele de socializare, iar comportamentul participanților suferind transformări. În context, mediul virtual poate deveni un factor favorizant pentru polarizarea opiniei publice, aspect ce necesită adaptarea tacticilor și măsurilor preventive/reactive ale structurilor de ordine publică, astfel încât intervenția să se realizeze în baza unei imagini situaționale complete, cu dispozitive și modalități de acțiune adaptate noilor provocări.

60. În ceea ce privește alte amenințări preconizate a se manifesta în viitor la adresa ordinii și siguranței publice, adaptarea răspunsului forțelor la **dezvoltarea "tehnologiilor viitorului"**, în special în ceea ce privește tehnologiile în domeniul inteligenței artificiale, aeronavelor fără pilot la bordși rețelelor 5G este una dintre preocupările structurilor naționale.

Fabricarea de arme și componente esențiale prin intermediul tehnologiei de imprimare 3D a ajuns cunoscută în ultimii ani, ca metodă relativ ușoară de producere a armelor de foc, putând duce la o proliferare sporită a acestui tip de arme, insecuritate și chiar la utilizarea lor în vederea comiterii de infracțiuni grave și/sau acte de terorism. Armele fabricate în acest mod sunt capabile să folosească muniție letală și presupun costuri reduse de fabricare, echipamentele de imprimare 3D fiind ușor accesibile pe piață.

Aceste tehnologii sunt analizate, atât din perspectiva posibilității utilizării în comiterea de fapte antisociale, cât și din perspectiva integrării lor în registrul de capacități necesare contracarării anumitor fenomene, cum ar fi dezinformarea, atacurile cibernetice, siguranța evenimentelor și manifestațiilor cu public numeros, traficul de droguri, încălcarea regimului frontierei de stat, contrabanda etc.

Cu toate că unele dintre aceste tehnologii există de mai multă vreme, creșterea fiabilității acestora, disponibilitatea pe scară mai largă, reducerea costurilor de achiziție, precum și utilizarea de către populație au condus la creșterea probabilității ca acestea să fie utilizate ca mijloc în săvârșirea de fapte incriminate de lege.

Astfel, se preconizează că tehnologiile viitorului vor aduce schimbări majore, acestea fiind deja prezente în viața noastră, context în care se impune dezvoltarea unei concepții pentru abordarea acestora din perspectiva ordinii și siguranței publice.

61. Având în vedere complexul causal și al factorilor favorizanți cu efect direct asupra formelor de manifestare a criminalității, problematica specifică a unor domenii complexe, cu nivel de specificitate accentuat, precum combaterea criminalității organizate, securitatea frontierelor, gestionarea migrației sau creșterea gradului de siguranță rutieră, este abordată la nivel național prin documente strategice sectoriale, dedicate.

Astfel, în perioada următoare, noile documente strategice și programatice vor orienta activitatea specifică derulată de structurile naționale competente, în scopul contracarării unor amenințări, atât la adresa ordinii și siguranței publice, cât și a securității naționale a României (ex: Strategia națională de management integrat al frontierei, Strategia națională privind imigrația 2021-2024, Strategia națională împotriva criminalității organizate în perioada 2021-2024, Strategia națională împotriva traficului de persoane 2018-2022, Strategia națională în domeniul drogurilor pentru perioada 2022-2026, Strategia de consolidare și dezvoltare a Inspectoratului General de Aviație al MAI, Strategia Națională pentru Siguranță Rutieră 2022-2030, Strategia Națională pentru sistemele inteligente de transport 2022-2030, Strategia Națională Anticorupție 2021-2025, Strategia națională privind recuperarea creanțelor provenite din infracțiuni pentru perioada 2021-2025 "Criminalitatea nu este profitabilă", Strategia națională pentru combaterea coordonată a tuturor formelor de ilicit împotriva mediului înconjurător, Strategia națională de reintegrare socială a persoanelor private de libertate 2020-2024, Strategia națională pentru prevenirea și combaterea antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură 2021-2023, Strategia Națională pentru Comunicare Strategică și Combatere a Dezinformării etc.).

Capacitatea națională de răspuns

▪ Forțe naționale cu responsabilități în desfășurarea activităților de ordine și siguranță publică

62. Forțele de ordine și siguranță publică se compun din **forțe ale instituțiilor componente ale Sistemului Național de Apărare, Ordine Publică și Securitate Națională**, reprezentând componenta principală de răspuns național în fața amenințărilor la adresa ordinii și siguranței publice.

63. Forțele de ordine și siguranță publică din cadrul Ministerului Afacerilor Interne se compun din **forțe principale, forțe de sprijin și forțe complementare**.

64. Forțele principale ale Ministerului Afacerilor Interne sunt abilitate prin lege să exercite dreptul de poliție a statului, reprezentând componenta de bază a structurilor destinate să gestioneze întreaga problematică din domeniul ordinii publice, pe timp de pace sau pe timpul stării de urgență, fiind constituite în structuri de poliție și jandarmi.

Poliția Română menține ordinea și siguranța publică la nivel național; apără viața, integritatea corporală și libertatea persoanelor, proprietatea privată și publică, celelalte

drepturi și interese legitime ale cetățenilor și ale comunității; aplică măsuri pentru prevenirea și combaterea fenomenului infracțional și terorismului, de identificare și contracarare a acțiunilor elementelor care atentează la viața, libertatea, sănătatea și integritatea persoanelor, a proprietății private și publice, precum și a altor interese legitime ale comunității; realizează activități de prevenire și combatere a corupției, a criminalității economico-financiare, a celei transfrontaliere, a infracțiunii în domeniul informaticii și a crimei organizate.

Jandarmeria Română asigură și restabilește ordinea publică la nivel național; asigură paza unor obiective de importanță deosebită pentru activitatea statului și strategice, precum și protecția transporturilor de valori importante și speciale; asigură paza și ordinea publică la instanțele de judecată; participă la menținerea ordinii publice în stațiuni montane și pe litoral prin structuri specializate; acționează ca forță de poliție europeană și participă cu efective specializate la menținerea păcii, la solicitarea organismelor internaționale.

65. Forțele de sprijin sunt constituite, potrivit competențelor și atribuțiilor, din structuri ale **Poliției de Frontieră Române, Inspectoratului General pentru Imigrări, Inspectoratului General pentru Situații de Urgență și Inspectoratului General de Aviație** al MAI.

66. Forțele complementare sunt constituite din structuri ale MAI care participă la efortul forțelor principale și de sprijin, potrivit competențelor. Acestea sunt reprezentate, în principal, de serviciile publice comunitare de evidență a persoanelor, a pașapoartelor, permiselor de conducere și certificatelor de înmatriculare a vehiculelor aflate în subordinea MAI, respectiv alte structuri cu atribuții care pot contribui la realizarea activităților și măsurilor în domeniu.

67. În situații punctuale, **forțele aparținând structurilor MAI pot fi sprijinite de instituții/structuri cu responsabilități în domeniul apărării, ordinii publice și securității naționale, precum și de alte entități de interes public sau privat**, în condițiile prevăzute de lege.

▪ **Prevenirea criminalității**

68. Activitatea de prevenire a criminalității reprezintă ansamblul măsurilor adoptate de societate, menite să reducă ori să contribuie la reducerea criminalității, a prejudiciilor cauzate de aceasta, prin împiedicarea directă a acțiunilor infracționale și/sau prin politici și intervenții destinate eliminării sau diminuării potențialului criminogen și a cauzelor ori condițiilor care generează sau favorizează criminalitatea.

69. Accentuarea importanței acestui segment, recunoscut ca un instrument central în sistemul de aplicare a legii, atât la nivel național, cât și internațional, este un răspuns firesc, adaptat schimbărilor pe care le propune realitatea socială: accelerarea puternică a ritmurilor vieții individuale și sociale, dezvoltarea tehnologiei, esențializarea caracterului comunicant al societății, dată de fluxurile informaționale permanente și generale, consacrarea caracterului indispensabil al deținerii informației și cunoașterii.

70. Este obligatoriu ca forțele cu atribuții și responsabilități în domeniu, printr-o acțiune concertată a societății civile și a sistemului de asigurare a ordinii de drept și siguranței publice, să acționeze pentru prevenirea producerii infracțiunilor, creând mecanismele sociale și instituționale necesare și dezvoltând spiritul civic în comunitate.

71. Ca și consecință, activitatea de prevenire a criminalității presupune gestionarea infraționalității de pe principii moderne: analiza (cercetarea) științifică (sociologică) a problemei¹⁵, parteneriatul social, continuitatea în acțiune și adaptarea acțiunilor la diversitățile comunitare, utilizarea eficientă a mijloacelor comunicaționale.

72. În prezent, la nivelul instituțiilor statului român, activitatea de prevenire a criminalității se desfășoară descentralizat și independent, de către fiecare dintre structurile cu atribuții prevăzute în actele normative de organizare și funcționare ale acestora sau în alte acte ce stabilesc astfel de competențe. Deși activitățile preventive desfășurate de unele dintre aceste structuri ar trebui să aibă un caracter complementar, s-a constatat faptul că, în realitate, există o suprapunere a intervențiilor preventive¹⁶.

73. În acest context, apreciem că se impune o sistematizare a intervenției preventive, o abordare integrată, o planificare comună a intervenției, în vederea transmiterii unui mesaj preventiv corect, coerent și unitar, bazat pe rezultatul unei analize elaborate și profesionale a fenomenului infrațional. Stabilirea clară a responsabilităților în domeniul prevenirii faptelor antisociale pentru structurile care concură la demersul preventiv, precum și a modalităților de colaborare între acestea va atrage după sine o serie de avantaje, printre cele mai importante fiind: optimizarea reacției instituționale a fiecărei structuri cu atribuții de aplicare a legii, asigurarea unui plus de consistență demersului preventiv și un nivel sporit de receptare la nivelul populației, concretizarea așteptărilor populației în legătură cu primordialitatea prevenirii criminalității, care va determina, implicit, creșterea gradului de încredere a populației în structurile responsabile și formarea unor percepții corecte cu privire la rolul și atribuțiile fiecăreia dintre acestea.

▪ **Mecanisme de evaluare a riscurilor**

74. Mediul actual de securitate este caracterizat de complexitate, dinamism și amenințări emergente, fiind, în același timp, marcat de o creștere a vitezei de circulație a informației, ce se repercutează negativ asupra percepției cetățenilor privind propria siguranță.

Astfel, necesitatea de adaptare succesivă, dinamică, care să asigure abordarea multidisciplinară a riscurilor și integrarea misiunilor de bază din competența structurilor cu responsabilități în domeniu conduce la **dezvoltarea unui mecanism instituțional de evaluare a riscurilor din perspectiva misiunilor specifice**, pentru fiecare stadiu de intervenție - *prevenire, pregătire, răspuns, evaluare - investigare și refacere*.

75. Se are în vedere construirea unui cadru conceptual care să încurajeze elaborarea de analize de evaluare a diferitelor domenii asociate ordinii și siguranței publice, utilizând metode și limbaj standardizat, care să cuprindă inclusiv evaluări ale riscurilor asociate spațiului informațional.

76. Disponibilitatea cunoașterii și informațiilor la nivel național înregistrează o creștere accelerată, necesitând evidențierea unei mai bune fuzionări a informațiilor la nivelul structurilor naționale cu responsabilități în domeniu, inclusiv la nivelul MAI, care să conducă la realizarea de analize de risc integrate.

77. Evoluțiile rapide înregistrate în plan securitar, precum și multitudinea de riscuri înregistrate la adresa ordinii și siguranței publice, impune **dezvoltarea palierului de analiză strategică**, care oferă structurilor competente imaginea de ansamblu asupra

¹⁵ cauze generatoare, factori favorizanți, modificări cantitative și calitative ale structurii criminalității în spațiu și timp

¹⁶ în special în cazul celor organizate în instituțiile de învățământ preuniversitar

capabilităților, vulnerabilităților, evoluțiilor și intențiilor actorilor ce pot aduce atingere climatului de ordine și siguranță publică.

▪ **Misiuni de menținere, asigurare și restabilire a ordinii și siguranței publice**

78. Complexitatea situației operative din ultimii ani a solicitat tot mai mult un efort instituțional susținut și conjugat al tuturor forțelor de ordine și siguranță publică, sens în care s-a impus reșezarea conceptuală a atribuțiilor specifice în cadrul misiunilor desfășurate în comun. Deși au fost parcurși pași importanți din punct de vedere legislativ, dinamica mediului de securitate impune adaptarea și dezvoltarea permanentă a interoperabilității forțelor, atât la nivel strategic, cât și operativ, inclusiv prin dezvoltarea unui cadru acțional comun.

79. Totodată, în ceea ce privește acțiunile zilnice pentru menținerea ordinii publice, se impune continuarea angrenării structurilor de poliție locală și consolidarea cooperării între acestea și structurile forțelor MAI.

80. Situația înregistrată în ultimii ani, privind cazurile de **ultraaj la adresa personalului MAI**, a relevat faptul că majoritatea au fost înregistrate la nivelul structurilor de ordine publică, cu ocazia intervențiilor la evenimente și desfășurării misiunilor specifice de patrulare în mediul urban.

Ponderile cele mai mari au fost înregistrate, cumulativ, la nivelul inspectoratelor generale ale MAI, majoritatea la nivelul IGPR, atât în ceea ce privește numărul cazurilor de ultraaj înregistrate, cât și numărul de cadre ultragiate, context ce reclamă îmbunătățirea dotării Poliției Române cu mijloace de imobilizare, inclusiv diversificarea acestora în sensul utilizării de mijloace de imobilizare neletale.

Totodată, în contextul evoluției situației operative, precum și al creșterii gradului de specializare a mediului infracțional, s-a evidențiat faptul că este nevoie de continuarea pregătirii personalului pentru executarea misiunilor, îmbunătățirea gradului de dotare a tuturor forțelor de ordine și siguranță publică, precum și de modernizarea mijloacelor utilizate.

81. Suportul aerian în cadrul misiunilor de ordine și siguranță publică, prin intermediul resursei de aviație a Inspectoratului General de Aviație al MAI reprezintă un factor important pentru creșterea capacității operative a structurilor specializate în cadrul unor misiuni specifice, contextualizate evenimentelor și manifestațiilor publice de amploare, modalităților de săvârșire a infracționalității transfrontaliere, crimei organizate, migrației ilegale, situațiilor de urgență, etc., fiind circumscrise efortului național de asigurare a unui climat de siguranță pentru cetățeni.

Gradul sporit de complexitate al misiunilor executate de către structurile de aviație ale MAI este conferit de faptul că acestea sunt orientate, în principal, pentru asigurarea mobilității aeriene a forțelor de ordine și siguranță publică, a Serviciului Mobil de Urgență, Reanimare și Descarcerare (SMURD), precum și pentru executarea, atât a transporturilor speciale/umanitare, cât și a intervențiilor în situații de urgență, în sprijinul comunităților locale sau al altor instituții publice.

Creșterea numărului de solicitări privind utilizarea resursei de aviație, dar și gradul de uzură al aeronavelor impun adaptarea și dezvoltarea continuă, inclusiv în perioada următoare a **capabilităților de operare aeriană**, astfel încât să poată fi asigurată eficient mobilitatea structurilor de ordine și siguranță publică, în vederea unei reacții rapide și eficiente, atât pe timp de pace, cât și în cazul producerii unor situații speciale și de criză.

82. În realizarea misiunilor de ordine și siguranță publică sunt utilizate inclusiv **animale de serviciu**, iar evaluările realizate la nivelul Poliției Române au arătat faptul că, în ultimii ani, **activitatea cu câinii de serviciu** este lipsită de eficiență și nu produce beneficii instituției, decât în foarte puține situații, acolo unde implicarea polițiștilor ce au în dotare animalele de serviciu a fost consistentă și voluntară.

La nivelul structurilor de poliție din toate statele europene funcționează și sunt dezvoltate permanent structuri unice de poliție canină (K9). În prezent, structurile deținătoare de câini de serviciu nu pot asigura permanența serviciului pentru niciuna dintre specializările câinilor, cele mai importante și uzitate fiind "detectare urmă" și "patrulare-intervenție", iar activitatea de pregătire, îngrijire și antrenare a câinilor se face sporadic, izolat, neuniform și duce la perpetuarea problemelor de sistem, context în care se impune reorganizarea acestei activități, prin constituirea de structuri unice de poliție canină, de suport operativ.

▪ **Paza obiectivelor, bunurilor și valorilor**

83. Analiza exhaustivă a domeniului **sistemelor de securitate private** a relevat, atât importanța deosebită a acestora în complexul măsurilor necesare conturării unui mediu de securitate eficient, cât și principalele probleme specifice, în acest sens amintind: reglementarea excesivă a măsurilor de organizare a pazei fizice, având în vedere că, în realitate, tendința este către protejarea obiectivelor prin mijloace tehnice de supraveghere video și alarmare; limitarea variantelor de asigurare a securității fizice a obiectivelor sau de implementare a unor noi soluții de securizare a valorilor adoptate de către deținătorii acestora; pârghiile insuficiente la nivelul autorităților pentru aplicarea măsurilor de suspendare sau anulare a licențelor, ca și modalitate de sancționare a societăților care au fost depistate cu anumite practici ilegale etc.

Astfel, se desprinde **necesitatea modernizării și alinierii cadrului legal din România la valorile și practicile europene**, asigurării unei reglementări necesare instituirii unui mediu de securitate privat eficient, precum și stabilirea condițiilor optime în scopul creșterii calității serviciilor oferite de furnizori.

Se urmărește **creșterea nivelului general de securitate fizică**, prin crearea unor mecanisme care să asigure autocorecții în caz de incident: analiza de risc și creșterea rolului experților în evaluare pentru consilierea și consultanța operatorilor economici; flexibilizarea reglementării, prin transferarea unor cerințe către normele metodologice care să permită actualizarea periodică, în acord cu evoluția pieței și îmbunătățirea calității serviciilor furnizate de prestatorii privați; eficientizarea activității poliției, prin concentrarea pe segmentul operativ și debirocratizarea administrativă; implementarea profesionalismului și competenței profesionale în prestarea serviciilor; asigurarea unui cadru care să permită eliminarea concurenței neloiale.

84. Potrivit cadrului legal în vigoare, desfășurarea activităților specifice a unor obiective sau derularea unor transporturi, în condiții de securitate deplină, reclamă **asigurarea pazei acestora de către efectivele ale Jandarmeriei Române**.

85. Un rol semnificativ prevenirea și/sau reacția rapidă la o amenințare asupra unui obiectiv îl are identificarea stadiului ostil. Identificarea și gestionarea, într-o etapă timpurie, a unei astfel de activități este de natură a duce la diminuarea/eliminarea posibilității de materializare a unui incident de ordine și siguranță publică.

Evoluția criminalității locale, amplificată de efectele pandemiei, corelată cu nevoia de concentrare a efortului structurilor de ordine publică în direcția impunerii măsurilor de limitare a răspândirii infecției, cu solicitările multiple de asigurare a măsurilor de pază cu

efective de jandarmi, în condițiile neacoperirii deficitului de personal, determină **necesitatea unei reșezări conceptuale a modului de executare a acestei misiuni.**

Parte componentă a acestei reșezări conceptuale trebuie să fie și exploatarea avantajelor nete oferite de sistemele tehnice de securitate, care au cunoscut în ultima perioadă o dezvoltare tehnologică semnificativă și o creștere a funcțiilor complementare pe care le pot avea în cadrul mecanismului de pază, din perspectiva dispeceratelor de monitorizare zonale, care se impun a fi operaționalizate și conectate la sistemele tehnice de securitate instalate la obiectivele păzite, concomitent cu realizarea unei mobilități crescute a structurilor de pază.

▪ **Intervenție la evenimentele semnalate prin Sistemul Național Unic pentru Apeluri de Urgență 112 (SNUAU 112)**

86. Eliminarea, în timp util, a factorilor de risc care aduc atingere drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor, a vieții și integrității corporale a acestora, a proprietății private și publice, este esențială, context ce reclamă dezvoltarea SNUAU 112.

Din perspectiva solicitărilor cetățenilor prin SNUAU 112 în domeniul ordinii publice, structurile MAI au intervenit, în medie, anual, la 816.556 de apeluri, iar în 75% dintre cazuri s-a intervenit în mai puțin de 10 minute.

Cu toate acestea, având în vedere vulnerabilitățile generate de lipsa sistemelor GPS pentru monitorizarea sau localizarea patrulilor, precum și de lipsa interoperabilității bazelor de date sau evidență a patrulilor cu aplicația SNUAU 112 administrată de STS, prioritățile pentru perioada următoare vor avea în vedere **îmbunătățirea mecanismului instituțional dedicat intervenției la evenimentele semnalate de cetățeni.**

În context, reorganizarea secțiilor de poliție rurală urmărește **crearea a două compartimente distincte**, respectiv cel **de patrulare și intervenție la evenimente** și cel **de investigare a criminalității specifice mediului rural**, corespunzătoare competențelor materiale și teritoriale existente, pentru eficientizarea activității de intervenție la evenimente, crearea unei forțe care să asigure o acoperire suficientă cu echipaje de polițiști și reducerea timpului de intervenție la evenimentele sesizate.

▪ **Management integrat pentru gestionarea evenimentelor cu impact în planul ordinii și siguranței publice, a situațiilor speciale și de criză în domeniul ordinii și siguranței publice**

87. Situațiile speciale și de criză pot fi reprezentate de situațiile generate de apariția unor riscuri care aduc atingere și/sau perturbă grav starea de normalitate, respectiv care pun în pericol securitatea națională sau care amenință viața și sănătatea populației, mediul înconjurător, valorile materiale și culturale.

88. MAI îndeplinește un rol principal în gestionarea situațiilor speciale și de criză în domeniul **ordinii publice** și al **situațiilor de urgență.**

89. SRI este autoritatea națională în domeniul prevenirii și combaterii terorismului. În situația iminenței sau producerii unui act de terorism pe teritoriul țării noastre, pe suportul logistic și operațional al Centrului de Coordonare Operativă Antiteroristă (CCOA), se activează Centrul Național de Acțiune Antiteroristă (CNAA), care asigură, la nivel național, managementul crizei teroriste. Totodată, pentru a răspunde eficient la amenințările de natură teroristă la adresa României, la nivel național este stabilit Sistemul Național de Alertă Teroristă, instrument aprobat de Consiliul Suprem de Apărare a Țării, care cuprinde nivelurile de alertă teroristă, instituite în scopul adoptării de către autoritățile și instituțiile

publice și private, respectiv de populație, a conduitei optime pentru prevenirea și combaterea terorismului, în funcție de nivelul de amenințare teroristă pe teritoriul României.

90. În contextul apărării naționale, în eventualitatea declarării unor stări de asediu, mobilizare sau război, rolul principal în conducerea și coordonarea activităților revine MApN. Pe timp de pace, MApN are rol de sprijin al celorlalte structuri naționale de ordine și siguranță publică.

La nivelul MAI se asigură monitorizarea situației operative, coordonarea integrată a misiunilor structurilor naționale cu responsabilități în domeniu, precum și managementul operațional pe timpul manifestărilor publice de amploare și cu grad de risc ridicat sau al situațiilor speciale și de criză care se manifestă în domeniul ordinii și siguranței publice.

Totodată, MAI este instituția responsabilă cu gestionarea fazelor inițiale ale unei crize, inclusiv în acele situații care, inițial, nu denotă o amenințare concretă sau o formă de agresiune convențională asupra securității naționale, dar care, prin evoluția lor, pot determina implementarea unor măsuri subsumate unor stări excepționale.

Pentru realizarea **managementului integrat al situațiilor speciale și de criză, în domeniul ordinii și siguranței publice**, sunt elaborate documente de planificare privind măsurile necesare asigurării/restabilirii ordinii publice, context în care va continua, și în perioada următoare, procesul de armonizare a documentelor de profil, în corelare cu evoluțiile înregistrate în plan securitar, managementul integrat al intervențiilor fiind asigurat prin **Centrul Național de Conducere a Acțiunilor de Ordine Publică**.

Din punct de vedere al managementului operațional, la nivelul MAI se asigură planificarea strategică a modului de acțiune și de întrebuintare a forțelor în situații speciale și de criză în domeniul ordinii și siguranței publice, cooperarea cu alte instituții, prelucrarea și gestionarea informațiilor referitoare la evoluția situației operative, precum și asigurarea informării în dinamică a factorilor de conducere.

În acest context și în funcție de natura și amploarea crizei, se are în vedere **armonizarea și conjugarea acțiunilor MAI, cu cele desfășurate de instituțiile din cadrul Sistemului Național de Apărare, Ordine Publică și Securitate Națională**.

91. Totodată, pentru realizarea **managementului integrat al acțiunilor de asigurare a unui climat de ordine și siguranță publică corespunzător**, în funcție de riscurile previzionate și de evoluția situației operative, la nivelul MAI se elaborează cadrul operațional general de planificare/organizare a misiunilor din competența structurilor proprii, în contextul manifestărilor de amploare.

92. În ceea ce privește situațiile de urgență, managementul integrat al intervențiilor este asigurat prin **Comitetul Național pentru Situații de Urgență**, rolul principal revenind Departamentului pentru Situații de Urgență.

93. Pandemia de COVID 19 a relevat o serie de vulnerabilități, generate, atât de necesitatea operării la capacități operaționale completă pentru perioade mari de timp, cât și pe fondul riscului de indisponibilizare a personalului, ca urmare a infectării cu SARS-CoV-2.

94. Eficiența sistemelor informatice și de comandă, a celor de protejare a vieții și sănătății angajaților, a vitezei de circulație a informațiilor, a capacității de a asigura comanda și funcționarea permanentă a structurilor de ordine publică în situații de urgență, precum și nivelul de pregătire și devotament al personalului, au fost și vor continua să fie supuse

unei testări în condiții reale de criză. Astfel, se impune o **analiză atentă a lecțiilor învățate** cu ocazia gestionării pandemiei și consolidarea capacității MAI de a menține ordinea și siguranța publică, în situații de urgență, prin **dezvoltarea procesului de informatizare** și realizarea de investiții în acest sens.

▪ **Participarea structurilor de ordine publică ca structuri de suport pentru gestionarea situațiilor de urgență**

95. Principalele provocări în domeniul managementului situațiilor de urgență, speciale și de criză sunt: necesitatea de adaptare succesivă, dinamică, care să asigure abordarea multidisciplinară a riscurilor și integrarea misiunilor de bază din competența structurilor aflate în coordonare (stingerea incendiilor, intervenția la inundații și alunecări de teren, accidente nucleare, accidente cu victime multiple, descarcerare, protecție CBRNe și decontaminare, asanare de muniție neexplodată, căutare - salvare din medii ostile vieții, acordare a primului ajutor calificat etc.), dar și asigurarea capabilităților necesare, în funcție de tipul de risc și domeniul de manifestare a acestora (în domeniul ordinii publice sau al situațiilor de urgență), pe cele cinci **paliere principale de acțiune: prevenire, pregătire, răspuns, evaluare - investigare și refacere.**

96. În funcție de domeniul de manifestare a riscurilor, precum și a tipului de risc, structurile MAI asigură coordonarea misiunilor sau îndeplinesc un rol de sprijin, fie al altor structuri MAI, fie al altor instituții naționale. Prin rol de sprijin se înțelege totalitatea activităților și misiunilor pentru sprijinirea acțiunilor de răspuns desfășurate de autoritățile responsabile să asigure managementul tipului de risc care a generat situația de urgență, realizate premergător, pe timpul sau după producerea acesteia.

97. În managementul situațiilor de urgență, reacția eficientă se bazează pe două principii fundamentale: **identificarea și evaluarea din timp a urgenței** și procesul decizional organizat, în vederea **asigurării răspunsului la urgență**. În ansamblu, managementul situațiilor de urgență este un proces proactiv, anticipativ și planificat, menit să influențeze evoluția unei situații de urgență, înainte ca aceasta să se transforme într-o situație de criză. Astfel de situații reclamă asigurarea funcțiilor de management, atât în ceea ce privește managementul operațional al misiunilor structurilor MAI, cât și managementul integrat al întrebunțării forțelor implicate.

98. Necesitatea pregătirii și calificării managerilor și responsabililor din domeniul situațiilor de urgență este cu atât mai evidentă, cu cât aceștia se vor confrunta cu un mediu de lucru tot mai complex, cu cerințe mai dure și mai dificil de gestionat.

99. În contextul diversificării amenințărilor actuale, se impune consolidarea și o mai bună calibrare a acestui sistem, inclusiv din perspectiva schimbului de informații între structuri și/sau instituții.

▪ **Interoperabilitatea sistemelor de informații**

100. Discuțiile despre crearea unui mecanism privind interoperabilitatea sistemelor de informații din domeniul JAI au fost accelerate în 2016, în contextul crizei migraționiste și a crizei securității din UE generată de atentatele teroriste de pe teritoriul UE, în iunie 2019 intrând în vigoare pachetul legislativ care stabilește un cadru pentru a asigura interoperabilitatea dintre mai multe sisteme de informații ale UE, respectiv Sistemul de intrare/ieșire (EES), Sistemul de informații privind vizele (VIS), Sistemul european de informații și de autorizare privind călătoriile (ETIAS), Eurodac, Sistemul de informații Schengen (SIS) și Sistemul european de informații cu privire la cazierile judiciare ale resortisanților țărilor terțe (ECRIS-TCN).

101. La nivelul Uniunii Europene, implementarea noilor sisteme reprezintă un obiectiv politic major, cu impact direct în asigurarea unui nivel ridicat de securitate pentru cetățenii europeni. Comisia Europeană a subliniat importanța derulării procesului de implementare fără sincope, fiind crucial ca toate statele membre implicate să finalizeze activitățile în același timp, solicitând statelor membre stabilirea unui sistem de guvernanță la nivelul fiecăruia, pentru a se asigura un mod de organizare, planificare, monitorizare, coordonare și decizie la nivel politic, precum și elaborarea unui document programatic și de monitorizare a implementării tuturor sistemelor - Masterplan - care să conțină toate măsurile avute în vedere pentru reușita acestui obiectiv.

102. În România, sistemul de guvernanță a fost instituit¹⁷, iar Masterplanul a fost elaborat și aprobat și se află în implementare. Responsabilitatea gestionării sistemelor europene de informații revine Ministerului Afacerilor Externe, pentru un sistem și MAI pentru 5 sisteme.

103. Totodată, la nivel național au fost dezvoltate mai multe baze de date operative, unele interconectate la bazele de date europene. În prezent, pe domeniul ordinii și siguranței publice, evenimentele/incidentele, de o anumită gravitate/cu un anumit impact, sunt înregistrate prin intermediul mai multor aplicații dedicate semnalărilor de incidente de ordine publică, cu interconectare la nivel intern cu alte baze de date utilizate în gestiunea evenimentelor din spațiul public. Pentru o mai bună valorificare a informațiilor și reducerea timpului de acțiune, **interconectarea acestor sisteme într-un sistem informatic distribuit la nivelul MAI este un deziderat pentru perioada următoare**, care necesită realizarea de investiții în ceea ce privește **dezvoltarea procesului de informatizare în domeniul ordinii și siguranței publice**.

▪ **Sistem integrat de prevenire și combatere a criminalității - cooperare națională și internațională**

104. Prezenta Strategie promovează prevenirea și combaterea criminalității în sistem integrat, implementarea acesteia presupunând, atât conștientizarea problematicii infracționalității, cât și acțiunea concertată a tuturor forțelor cu responsabilități în domeniu, în toate sectoarele vieții sociale, pe segmente bine delimitate, care sunt afectate de fenomen.

105. Siguranța comunitară poate fi asigurată eficient doar în sistem partenerial, prin accentuarea rolului activ al societății civile și atragerea actorilor sociali direct/indirect implicați în rezolvarea problemelor, iar funcționarea sistemului prin intermediul parteneriatelor dezvoltate între structurile MAI și alte instituții ale statului (ministere, autorități), reprezentanți ai administrației publice locale, ONG-uri, mediului de afaceri, mass media, consolidarea rolului Autorității Teritoriale de Ordine Publică în asigurarea funcționalității cooperării la nivel local între toți cei abilitați în domeniu.

106. Astfel, se urmărește o abordare strategică în ceea ce privește lupta împotriva insecurității, integrarea unor sisteme de finanțare, audit și evaluare a rezultatelor obținute, intensificarea schimbului de informații între instituții, în scopul utilizării cât mai judicioase a resurselor disponibile, crearea și menținerea unui climat de încredere între parteneri.

107. Menținerea și dezvoltarea instrumentelor de cooperare polițienească internațională în domeniul biometriei pentru identificarea unor modalități optime de creare, actualizare și utilizare a bazelor de date criminalistice, în contextul schimburilor de date operative

¹⁷ prin OMAI nr. 129 din 13 noiembrie 2019 privind constituirea, la nivelul Ministerului Afacerilor Interne, a Comitetului de coordonare a noii arhitecturi a sistemelor europene de informații pentru frontieră și securitate

pentru combaterea terorismului, a criminalității organizate și a altor activități infracționale este considerată o prioritate a politicilor europene.

108. Astfel, caracterul transfrontalier al criminalității creează necesitatea dezvoltării cooperării, atât în formatele de cooperare regională - Asociația Șefilor de Poliție din Europa de Sud - Est, Centrul Sud - Est European de Aplicare a Legii (SELEC) etc., cât și în cele din cadrul UE - Europol, Frontex etc.

▪ **Capacitate administrativă**

109. Întărirea capacității de intervenție a structurilor cu atribuții în domeniul ordinii publice este condiționată de alocarea judicioasă a resurselor necesare gestionării următoarelor domenii/problematici/investiții:

- operaționalizarea unor structuri noi, în acord cu angajamentele României în domeniu, ca stat membru UE și NATO;
- limitarea deficitului de personal și asigurarea stabilității pe funcții a acestuia;
- creșterea nivelului de profesionalizare a personalului operativ;
- îmbunătățirea, modernizarea spațiilor de lucru și a dotării poliției din mediul rural;
- modernizarea dotărilor specifice (armament, muniție, căști de protecție, veste antiglonț, maiouri de protecție antiglonț și anti-înjunghiere, pulverizatoare cu substanță iritant-lacrimogenă, camere video tip „body cam”, sisteme de aeronave fără pilot uman, sisteme de detecție a aeronavelor fără pilot uman etc.);
- creșterea mobilității terestre, navale și aeriene în cadrul misiunilor de ordine și siguranță publică;
- implementarea de sisteme informatice pentru monitorizarea unor indicatori de risc specifici, de avertizare timpurie, respectiv modernizarea serviciilor publice printr-o abordare integrată, complementară și aliniată cu cerințele strategiilor europene și naționale deopotrivă;
- adoptarea practică la nivelul sistemelor și proiectelor TIC ale MAI a tehnologiilor curente, moderne, de tip Cloud, Internet of Things, 5G și, bineînțeles, componentele de tip Cyber, menite a asigura un climat sigur, inclusiv în mediul online, pentru cetățenii care accesează serviciile electronice puse la dispoziție.

110. Identificarea resurselor bugetare și a unor surse de finanțare nerambursabilă, pentru îmbunătățirea și modernizarea spațiilor de lucru și a dotărilor, respectiv realizarea unei cât mai bune execuții bugetare reprezintă, de asemenea, priorități viitoare ale structurilor cu responsabilități în domeniul ordinii și siguranței publice.

111. Absorbția de **fonduri externe nerambursabile**, cu rezultate concrete, reprezintă o prioritate, concentrarea eforturilor pe accesarea fondurilor externe nerambursabile contribuind la scăderea considerabilă a presiunii asupra bugetului de stat. Fondurile externe nerambursabile, utilizate (FEN) până în prezent, au asigurat efectuarea de investiții care au vizat: reabilitarea de sedii, achiziționarea de echipamente pentru activități operative și administrative, nave și ambarcațiuni, platforme IT, autovehicule și alte mijloace de mobilitate, inclusiv pentru salvarea persoanelor aflate în dificultate, precum și servicii de asistență socială, consiliere juridică, asistență medicală pentru solicitanții de azil, campanii de prevenire a traficului de persoane.

112. La nivelul MAI, se asigură coordonarea unitară a procesului de atragere, gestionare, control și raportare a fondurilor externe nerambursabile, cu aplicabilitate în domeniul de competență, în special în ceea ce privește exercițiul financiar european 2021-2027. Astfel, pregătirea cadrului financiar multianual 2021-2027 și aprobarea regulamentelor europene

și a documentelor programatice, la nivel național, au generat demararea unui proces amplu, sub aspectul stabilirii mecanismelor și proceselor instituționale, necesare aplicării, al conformității cadrului legislativ național cu noile prevederi instituite la nivel european, dar și al dimensionării eficiente a resursei umane, pentru a asigura îndeplinirea în condiții optime a atribuțiilor specifice sporite, care va continua și în perioada următoare.

4. OBIECTIVE

A. Prevenire și contracarare

▪ OBIECTIV GENERAL nr. 1

Creșterea gradului de siguranță publică și protecție a cetățeanului

➤ Obiective specifice:

1.1. Eficientizarea activității de prevenire și combatere a infracțiunilor contra patrimoniului și persoanei, cu accent pe cele îndreptate împotriva persoanelor vulnerabile, respectiv a celor asociate violenței domestice și a agresiunilor de natură sexuală

Instituții/autorități publice cu responsabilități

Ministerul Afacerilor Interne

Ministerul Justiției

Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse

Ministerul Muncii și Solidarității Sociale

Ministerul Educației

Serviciul de Telecomunicații Speciale

Ministerul Afacerilor Externe

*Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației -
autorități publice locale*

Directii de acțiune:

1. Eficientizarea activității derulate de polițiștii de proximitate, consolidarea conceptului de funcționare a Poliției de proximitate, prin extinderea atributului de cunoaștere a populației și prezență în comunitate;
2. Îmbunătățirea activităților specifice prevenirii și combaterii violenței domestice;
3. Adaptarea structurilor de investigații criminale, din cadrul Poliției Române, la evoluțiile actuale ale criminalității în general și în ceea ce privește victimizarea minorilor, prin identificarea și specializarea unor polițiști în investigarea infracțiunilor de acest gen;
4. Modernizarea metodelor și dezvoltarea/achiziția de noi instrumente tehnologice necesare identificării și tragerii la răspundere penală a autorilor infracțiunilor de pornografie infantilă;
5. Adaptarea structurilor de poliție prin corelare cu noile responsabilități ce revin în cazul semnalărilor și avertizărilor din cadrul mecanismului național privind monitorizarea electronică în cadrul unor proceduri judiciare și execuțional penale;
6. Eficientizarea activității derulate de structurile MAI în unitățile de învățământ și în afara acestora, în colaborare cu organizațiile neguvernamentale și celelalte instituții cu atribuții în domeniu, în vederea prevenirii delincvenței juvenile și victimizării minorilor;
7. Creșterea nivelului de cunoaștere privind rolul și atribuțiile Serviciului de urgență 112, prin derularea unor activități de prezentare în școli, licee, mediul academic, de către structurile cu reprezentare în cadrul SNUAU 112;
8. Consolidarea capacităților de reintegrare în societate a persoanelor liberate din penitenciare, prin monitorizarea unor indicatori¹⁸ pentru detectarea timpurie a unor intenții de revenire la activități infracționale.

¹⁸Ex: portul ilegal de arme albe sau alt tip de armament, recrudescența unor vicii sau dependențe ce necesită sume mari de bani pentru satisfacerea acestora, manifestarea unor atitudini violente în comunitate, legături cu persoane/grupuri cunoscute cu preocupări infracționale etc.

1.2. Îmbunătățirea mecanismului instituțional dedicat intervenției la evenimentele din domeniul ordinii și siguranței publice semnalate de cetățeni prin SNUAU 112

Instituții/autorități publice cu responsabilități

Serviciul de Telecomunicații Speciale

Ministerul Afacerilor Interne

Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse

Direcții de acțiune:

1. Dezvoltarea mobilității și capacității de acțiune a structurilor care intervin la evenimente;
2. Consolidarea și diversificarea, pe componenta tactică, a pregătirii personalului MAI încadrat la nivelul structurilor de intervenție la evenimente.

1.3. Creșterea nivelului de siguranță stradală și rutieră

Instituții/autorități publice cu responsabilități

Ministerul Afacerilor Interne

*Ministerul Dezvoltării, Lucărilor Publice și Administrației -
autorități publice locale*

Ministerul Transporturilor și Infrastructurii

Direcții de acțiune:

1. Eficientizarea și creșterea gradului de informatizare și automatizare a activităților derulate de către personalul MAI, cu ocazia activităților de ordine și siguranță publică;
2. Responsabilizarea participanților la trafic, pentru creșterea gradului de siguranță rutieră.

1.4. Eficientizarea mecanismelor instituționale și interinstituționale de căutare a persoanelor dispărute, inclusiv prin constituirea de structuri specializate în dispariții de persoane

Instituții/autorități publice cu responsabilități

Ministerul Afacerilor Interne

Ministerul Muncii și Solidarității Sociale

Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse

Serviciul de Telecomunicații Speciale

Direcții de acțiune:

1. Eficientizarea activității de căutare a persoanelor dispărute;
2. Îmbunătățirea sistemului de localizare a persoanelor care apelează Serviciul de urgență 112.

1.5. Eficientizarea activităților de contracarare a infracțiunilor contra mediului, precum și a celor la regimul armelor, munițiilor, explozivilor, precursorilor de explozivi și substanțelor periculoase

Instituții/autorități publice cu responsabilități

Ministerul Afacerilor Interne

Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor

Direcții de acțiune:

1. Dezvoltarea activității de prevenire și combatere a infracțiunilor contra mediului și a celor la regimul armelor, munițiilor, explozivilor, precursorilor de explozivi și substanțelor periculoase, derulată la nivelul Poliției Române;
2. Prevenirea și combaterea traficului ilegal de deșeuri periculoase și nepericuloase, inclusiv deșeuri disimulate;
3. Prevenirea și combaterea fenomenului infracțional din domeniul piscicol.

1.6. Consolidarea rolului activității de prevenire a criminalității și dezvoltarea parteneriatului cu membrii societății civile

Instituții/autorități publice cu responsabilități

Ministerul Afacerilor Interne

Ministerul Justiției

Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse

Ministerul Educației

Serviciul Român de Informații

Ministerul Dezvoltării, Lucărilor Publice și Administrației -
autorități publice locale

Direcții de acțiune:

1. Eficientizarea activităților de analiză și prevenire a criminalității, adaptarea acestora la realitățile cotidiene, evoluției situației operative și noilor trenduri care pot genera riscuri și vulnerabilități la adresa siguranței publice, precum acțiuni de dezinformare, amenințări hibride, atacuri cibernetice etc.;
1. Creșterea gradului de protecție a personalului MAI în raport cu proliferarea acțiunilor, inacțiunilor sau imixtiunilor unor persoane/grupuri interesate de limitarea/afectarea capacităților operaționale, a personalului, patrimoniului și actului de decizie de la nivelul instituțiilor responsabile cu asigurarea ordinii și siguranței publice;
2. Îmbunătățirea cunoșterii nevoilor de siguranță publică și a așteptărilor cetățenilor față de activitatea structurilor MAI, prin realizarea unor studii/cercetări sociologice, în parteneriat cu instituții de profil cu expertiză în domeniu.

1.7. Eficientizarea mecanismelor instituționale și interinstituționale privind menținerea, asigurarea și, după caz, restabilirea ordinii publice

Instituții/autorități publice cu responsabilități

Ministerul Afacerilor Interne

Ministerul Apărării Naționale

Serviciul Român de Informații

Serviciul de Telecomunicații Speciale

Serviciul de Protecție și Pază

Ministerul Dezvoltării, Lucărilor Publice și Administrației -
autorități publice locale

Direcții de acțiune:

1. Adaptarea și dezvoltarea permanentă a interoperabilității forțelor, atât la nivel strategic, cât și operativ, inclusiv prin dezvoltarea unui cadru acțional comun;
2. Dezvoltarea și eficientizarea mecanismelor instituționale de verificare și control a activității derulate la nivelul MAI, precum și a celor dedicate controlului integrității personalului și consolidării mediului de integritate.

1.8. Eficientizarea măsurilor de combatere a activităților economice ilegale, în scopul realizării siguranței cetățenilor necesare desfășurării vieții sociale și economice

Instituții/autorități publice cu responsabilități

Ministerul Afacerilor Interne

Agenția Națională de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate

Direcții de acțiune:

1. Creșterea capacității instituționale de acțiune pentru combaterea evaziunii fiscale și spălării banilor;
2. Dezvoltarea capacității instituționale pentru combaterea contrafacerii și pirateriei;
3. Prioritizarea combaterii contrabandei și a fraudelor vamale, în special cu produse accizabile (țigarete, alcool, produse energetice etc.);
4. Optimizarea activităților de combatere a fraudelor din domeniul achizițiilor publice și obținerii de fonduri publice;

5. Creșterea nivelului de recuperare a prejudiciilor, prin generalizarea utilizării tehnicilor de investigații financiare.

1.9. Creșterea eficacității activităților de prevenire și combatere a infraționalității itinerante

Instituții/autorități publice cu responsabilități

Ministerul Afacerilor Interne

Serviciul Român de Informații

Serviciul de Informații Externe

Ministerul Afacerilor Externe

Ministerul Muncii și Solidarității Sociale

Direcții de acțiune:

1. Dezvoltarea capacității de colectare, analiză a datelor și monitorizarea riscurilor referitoare la infraționalitatea itinerantă, concomitent cu intensificarea cooperării cu autoritățile internaționale, atât pe componenta de prevenție, cât și pe cea de documentare și tragere la răspundere penală;
2. Îmbunătățirea capacității operaționale instituționale de reacție, în vederea prevenirii și combaterii diferitelor forme de criminalitate itinerantă.

▪ OBIECTIV GENERAL nr. 2

Prevenirea și contracararea situațiilor de tulburare gravă a ordinii publice

➤ Obiective specifice:

2.1. Eficientizarea gestionării integrate a amenințărilor active¹⁹, precum și a altor situații cu impact major asupra climatului de ordine și siguranță publică

Instituții/autorități publice cu responsabilități

Ministerul Afacerilor Interne

Serviciul Român de Informații

Serviciul de Protecție și Pază

Direcții de acțiune:

1. Eficientizarea activității de pregătire a personalului MAI care, prin natura atribuțiilor curente, poate avea calitatea de prim respondent²⁰ la un incident provocat de o amenințare activă.

2.2. Prevenirea și contracararea rapidă a formelor violente de manifestare în spațiul public a activităților infraționale

Instituții/autorități publice cu responsabilități

Ministerul Afacerilor Interne

Serviciul Român de Informații

Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației - autorități publice locale

Direcții de acțiune:

1. Anticiparea materializării unor acțiuni violente în spațiul public, printr-o mai bună monitorizare a indicatorilor specifici și utilizarea integrată a mijloacelor preventive;
2. Eficientizarea procesului de documentare, în vederea identificării timpurii și deconstrucției cu celeritate a grupărilor infraționale care acționează preponderent cu violență;
3. Descurajarea manifestărilor violente și asigurarea unei intervenții eficiente în cazul producerii acestora, prin consolidarea imaginii, creșterea vizibilității și rolului activ al personalului MAI;

¹⁹ o acțiune sau inacțiune, săvârșită cu intenție, într-un loc public sau privat, care poate evolua spre un act de terorism și vizează afectarea vieții, libertății, integrității corporale sau sănătății uneia sau mai multor persoane, afectarea gravă a proprietății publice ori private și/ sau producerea unei stări de panică la nivelul populației;

²⁰ elementul de dispozitiv din cadrul forțelor specializate ale instituțiilor componente SNPCT, care ajunge în cel mai scurt timp în zona evenimentului și asigură intervenția sau sprijinul de specialitate la locația la care a fost semnalată o amenințare activă, în scopul reducerii amenințării principale, a amenințărilor secundare și îndepărtării populației/limitării pierderilor de vieți.

2.3. Combaterea procesului de radicalizare, a extremismului violent și a situațiilor de risc terorist

Instituții/autorități publice cu responsabilități

<i>Ministerul Afacerilor Interne</i>	<i>Ministerul Dezvoltării, Lucărilor Publice și Administrației - autorități publice locale</i>
<i>Ministerul Justiției</i>	<i>Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse</i>
<i>Serviciul Român de Informații</i>	<i>Ministerul Educației</i>
<i>Serviciul de Informații Externe</i>	<i>Serviciul de Protecție și Pază</i>

Directii de actiune²¹:

1. Consolidarea cadrului normativ și de cooperare, în vederea revizuirii și adaptării necesare dezvoltării capacităților de prevenire și combatere a fenomenelor radicalizării și terorismului, în contextul evoluției permanente a modalităților de acțiune teroristă;
2. Eficientizarea mecanismelor de cooperare la nivel local cu comunitatea, cu organizațiile non-guvernamentale și cu instituțiile ce au responsabilități în domeniul educației, sănătății, asistenței și protecției sociale și ocupării muncii, în vederea prevenirii și combaterii fenomenelor radicalizării și terorismului;
3. Eficientizarea, în cooperare cu autoritatea națională în domeniul prevenirii și combaterii terorismului, a mecanismelor de avertizare timpurie, inclusiv prin maximizarea facilităților intrinseci ale unor rețele informatice și a dezvoltărilor tehnologice în domeniul IT&C (Inteligență Artificială, Machine Learning, Data mining etc.), cu accent pe identificarea, semnalarea și combaterea diseminării conținutului online cu caracter terorist²²;
4. Consolidarea cooperării cu structurile de informații și alte structuri abilitate, mai ales pentru a accelera demersurile subsumate combaterii radicalizării;
5. Îmbunătățirea cooperării cu actorii interesați din sfera guvernamentală și non-guvernamentală, respectiv a autorităților locale pentru implementarea bunelor practici în domeniul protecției spațiilor publice;
6. Creșterea gradului de cunoaștere, prevenire și combatere/tragere la răspundere a acțiunilor de incitare la ură în mediul online sau de săvârșire a unor infracțiuni/ contravenții motivate de ură, atât în cazuri punctuale/izolate, cât și în ceea ce privește stoparea unor campanii care se propagă în mod necontrolat.

²¹ în domeniul prevenirii și combaterii terorismului, implementarea priorităților se face prin raportare la responsabilitățile specifice/instituționale prevăzute de Legea nr. 535 din 2004 privind prevenirea și combaterea terorismului, precum și a celorlalte norme incidente în materie

²² conform www.consilium.europa.eu, conceptul se referă la text, imagini, materiale audio sau video utilizate pentru: instigarea la săvârșirea actelor teroriste, diseminarea de instrucțiuni referitoare la modul de comiterea a unor infracțiuni și solicitarea de a participa la grupuri teroriste

B. Performanță

▪ **OBIECTIV GENERAL nr. 3**

Îmbunătățirea proceselor decizionale - dezvoltarea capacității de prevenire și anticipare

➤ **Obiective specifice:**

3.1. Dezvoltarea analizei informațiilor, pe palierele strategic, operațional și tactic, în domeniile prioritare de acțiune specifice ordinii și siguranței publice

Instituții/autorități publice cu responsabilități

Ministerul Afacerilor Interne

Direcții de acțiune:

1. Creșterea rolului analizei informațiilor la nivelul MAI, prin elaborarea de ghiduri, manuale și proceduri cu rol în definirea cazurilor și modurilor în care procesul de analiză poate fi utilizat pentru creșterea calității materialelor informative, precum și a celor de evaluare și planificare a activității;
2. Reconceptualizarea sistemului de formare profesională a analiștilor de informații, prin utilizarea facilităților educative și academice oferite de instituțiile de învățământ ale MAI;
3. Facilitarea transferului de expertiză și de lecții învățate, în scopul eficientizării activității de analiză de informații la nivelul MAI;
4. Identificarea și implementarea unor proiecte care presupun participarea structurilor de analiză a informațiilor, destinate transferului de expertiză de la agenții de aplicare a legii din statele europene;
5. Dezvoltarea instrumentelor de analiză a informațiilor, implementarea de soluții tehnice/software, extinderea capacității de colectare a datelor pentru identificarea, selectarea, evaluarea și procesarea analitică a celor relevante, necesare pentru gestionarea eficientă a activităților.

3.2. Consolidarea capacității privind analiza și evaluarea integrată a riscurilor, amenințărilor și vulnerabilităților sistemice

Instituții/autorități publice cu responsabilități

Ministerul Afacerilor Interne

Serviciul Român de Informații

Direcții de acțiune:

1. Asigurarea mecanismelor/fluxurilor de avertizare timpurie, cu scopul de anticipare a unor fenomene/evenimente/manifestări cu impact negativ în planul ordinii și siguranței publice;
2. Dezvoltarea unor concepte de analiză și evaluare integrată a riscurilor aplicabile specificului structurilor MAI, conform competențelor;
3. Îmbunătățirea proceselor de management, prin asigurarea unor mecanisme eficiente de planificare și evaluare a activităților specifice, inclusiv din perspectiva performanței acestora.

3.3. Sprijinirea procesului decizional și asigurarea managementului operațional integrat pentru gestionarea unor fenomene/evenimente/ manifestări, cu impact în planul ordinii și siguranței publice, respectiv al acțiunilor complexe, situațiilor speciale și de criză

Instituții/autorități publice cu responsabilități

<i>Ministerul Afacerilor Interne</i>	<i>Serviciul de Protecție și Pază</i>
<i>Ministerul Apărării Naționale</i>	<i>Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene</i>
<i>Serviciul Român de Informații</i>	<i>Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației - autorități publice locale</i>
<i>Serviciul de Telecomunicații Speciale</i>	<i>Ministerul Sănătății</i>

Direcții de acțiune:

1. Consolidarea capacității de planificare și gestionare integrată a fenomenelor/ evenimentelor/ manifestărilor, cu impact în planul ordinii și siguranței publice, respectiv al acțiunilor complexe, situațiilor speciale și de criză, prin aplicarea mecanismului „evaluare→ planificare→gestionare/ reacție”, în scopul îmbunătățirii suportului decizional de nivel strategic;
2. Dezvoltarea fluxului informațional, prin implementarea unor mecanisme de cooperare în sistem integrat, în vederea acoperirii necesităților de transmitere a documentelor/datelor/ informărilor/dispozițiilor către/de la structurile MAI, inclusiv prin accesarea de proiecte/ programe cu finanțare din fonduri europene nerambursabile;
3. Planificarea și desfășurarea de exerciții complexe naționale și internaționale, care să verifice modul de pregătire, acțiune și reacție a structurilor MAI și viabilitatea prevederilor documentelor operative, respectiv a procedurilor operaționale circumscrise acestora;
4. Identificarea și implementarea, de către instituțiile responsabile, în parteneriat cu autoritățile publice și societatea civilă, a unor soluții moderne privind protecția spațiilor publice și gestionarea mulțimilor;
5. Dezvoltarea capabilităților necesare și a capacității de răspuns a structurilor de ordine publică, pentru gestionarea în sistem integrat a situațiilor speciale și de criză care pot pune în pericol viața cetățeanului, respectiv a situațiilor de urgență generate de tipurile de risc prevăzute de legislația națională.

3.4. Eficientizarea procesului de gestionare a amenințărilor asimetrice și hibride, cu efecte non-lineare în planul ordinii și siguranței publice

Instituții/autorități publice cu responsabilități

<i>Ministerul Afacerilor Interne</i>	<i>Ministerul Afacerilor Externe</i>
<i>Serviciul Român de Informații</i>	<i>Serviciul de Protecție și Pază</i>

Direcții de acțiune:

1. Dezvoltarea unui mecanism integrat la nivelul MAI, care să permită identificarea, monitorizarea și contracararea timpurie a riscurilor asimetrice și amenințărilor hibride;
2. Creșterea gradului de conștientizare, la nivelul personalului MAI, cu privire la consecințele riscurilor asimetrice și amenințărilor hibride în planul ordinii și siguranței publice;
3. Eficientizarea mecanismului de gestionare a evenimentelor generate de operațiuni hibride, cu impact pe palierul ordinii publice.

C. Abordare integrată și management operațional

▪ **OBIECTIV GENERAL nr. 4**

Dezvoltarea și consolidarea cooperării naționale și internaționale în domeniul ordinii și siguranței publice

➤ **Obiective specifice:**

4.1. Eficientizarea schimbului de informații și bune practici, a procedurilor comune de lucru, la nivel intra și interinstituțional

Instituții/autorități publice cu responsabilități

Ministerul Afacerilor Interne

Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse

Serviciul Român de Informații

Serviciul de Protecție și Pază

Serviciul de Telecomunicații Speciale

Ministerul Transporturilor și Infrastructurii

Ministerul Educației, Ministerul Muncii și Solidarității Sociale

Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor

Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației - autorități publice locale

Direcții de acțiune:

1. Intensificarea colaborării, creșterea numărului de acțiuni desfășurate în comun de structurile/instituțiile/autoritățile naționale pentru prevenirea și combaterea faptelor antisociale;
2. Întărirea cooperării interinstituționale în domeniul prevenirii și combaterii abaterilor la regimul silvic, în baza documentelor de cooperare/colaborare;
3. Valorificarea conceptului de lecții învățate, inclusiv a bunelor practici de către structurile MAI cu responsabilități în domeniul ordinii și siguranței publice;
4. Îmbunătățirea interoperabilității sistemelor informatice naționale, pentru asigurarea unui suport optim de corelare și valorificare a informațiilor operative;
5. Consolidarea parteneriatului între structurile de aplicare a legii, autoritățile publice locale și entități private, pentru derularea unor proiecte comune de consolidare a nivelului de securitate a spațiilor publice sensibile sau vulnerabile și creșterea gradului de siguranță a cetățenilor.

4.2. Eficientizarea schimbului de informații și bune practici, a procedurilor comune de lucru, la nivel internațional

Instituții/autorități publice cu responsabilități

Ministerul Afacerilor Interne

Serviciul Român de Informații

Ministerul Apărării Naționale

Ministerul Afacerilor Externe

Serviciul de Protecție și Pază

Direcții de acțiune:

1. Dinamizarea cooperării internaționale pe problematici asociate ordinii și siguranței publice, în cadrul UE/NATO sau în alte formate, prin asigurarea reprezentării/participării la diferitele activități planificate;
2. Dezvoltarea cooperării bilaterale și multilaterale a MAI, prin intermediul atașatilor de afaceri interne și ofițerilor de legătură ai MAI;
3. Consolidarea cooperării multilaterale în ceea ce privește sprijinirea acțiunilor comune desfășurate între structurile/instituțiile/autoritățile naționale și internaționale.

▪ D. Reziliență instituțională

▪ OBIECTIV GENERAL nr. 5

Dezvoltarea capacității administrative și operaționale a structurilor/instituțiilor MAI, în scopul asigurării neîntrerupte și la parametri optimi a serviciilor esențiale din domeniul ordinii și siguranței publice

➤ Obiective specifice:

5.1. Eficientizarea structurală a instituțiilor cu atribuții în domeniul ordinii și siguranței publice

Instituții/autorități publice cu responsabilități

Ministerul Afacerilor Interne

Direcții de acțiune:

1. Consolidarea capacității instituționale în proiectarea, dezvoltarea și asigurarea unui sistem coerent și eficient de servicii din domeniul ordinii și siguranței publice, prin eficientizarea structural - funcțională a structurilor MAI;
2. Asigurarea capacității optime de sprijin a misiunilor pe domeniul logistic și pe domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor, inclusiv prin completarea cu categoriile de personal de specialitate deficitare.

5.2. Eficientizarea managementului resurselor umane, logistice, financiare și informaționale

Instituții/autorități publice cu responsabilități

Ministerul Afacerilor Interne

Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene

Ministerul Justiției

Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării

Ministerul Sănătății

Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației - autorități publice locale

Direcții de acțiune:

1. Adaptarea mecanismelor de management al resurselor umane care vizează recrutarea/selecția, încadrarea, dezvoltarea, pregătirea, formarea și perfecționarea personalului MAI la realitățile sociale actuale;
2. Adaptarea cadrului legislativ pentru asigurarea stabilității pe funcție a personalului MAI;
3. Dezvoltarea capacității de gestionare, accesare și implementare a fondurilor externe nerambursabile;
4. Îmbunătățirea spațiilor de primire a cetățenilor, a gradului de dotare a personalului din cadrul tuturor structurilor MAI care execută misiuni de ordine și siguranță publică, cu mijloace de mobilitate, protecție, intervenție și sisteme de înregistrare audio-video, precum și a condițiilor de lucru și igienă personală;
5. Eficientizarea modului de pregătire și folosire a animalelor de serviciu la nivelul MAI, prin identificarea și aplicarea unor soluții organizatorice și structurale adaptate noilor realități instituționale și operative;
6. Creșterea calității serviciilor medicale și de recuperare medicală a personalului MAI, în vederea asigurării sănătății și menținerea capacității de efort a efectivelor;
7. Îmbunătățirea și dezvoltarea capacității de asigurare a probatoriului judiciar, prin optimizarea capabilităților tehnice și administrative de examinare din cadrul structurilor criminalistice, precum și menținerea unui nivel optim de încadrare a resurselor umane în raport cu solicitările organelor judiciare;

- Dezvoltarea sistemelor IT&C la nivelul MAI, inclusiv prin implementarea de noi aplicații în sprijinul structurilor cu atribuții în domeniul ordine și siguranță publică.

5.3. Consolidarea capabilităților autorităților pentru gestionarea situațiilor speciale și de criză în domeniul ordinii și siguranței publice

Instituții/autorități publice cu responsabilități

<i>Ministerul Afacerilor Interne</i>	<i>Ministerul Apărării Naționale</i>
<i>Serviciul de Telecomunicații Speciale</i>	<i>Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor</i>
<i>Serviciul Român de Informații</i>	<i>Ministerul Dezvoltării, Lucărilor Publice și Administrației - autorități publice locale</i>

Direcții de acțiune:

- Dezvoltarea capacității de sprijin aerian pentru misiunile de ordine publică;
- Dezvoltarea liniei de muncă negociere în situații de criză;
- Dezvoltarea componentei de dialog pe timpul adunărilor publice;
- Dezvoltarea componentei de mobilitate și a capacității operaționale a structurilor criminalistice specializate în cercetarea la fața locului;
- Dezvoltarea capabilităților Centrului Național de Conducere Integrată, a standardelor și procedurilor operaționale, pentru consolidarea capacității integrate de răspuns în situații speciale și de criză a structurilor MAI;
- Implementarea și monitorizarea noii arhitecturi a sistemelor europene de informații pentru frontieră și securitate și a interoperabilității dintre acestea, în România;
- Creșterea capacităților și capabilităților infrastructurii de comunicații, prin dezvoltarea de platforme mobile de comunicații și implementarea de rețele de radiocomunicații la nivel operațional/strategic;
- Operaționalizarea serviciilor de comunicații BB-PPDR (Broadband Public Protection and Disaster Relief²³);
- Extinderea infrastructurii de fibră optică la nivel național, pentru conectarea centrelor 112 din municipiile reședință de județ;
- Consolidarea rolului Poliției Române de supraveghere și reglementare a modului de organizare și funcționare a sistemelor de pază private, prin formularea de propuneri legislative care să actualizeze atribuțiile și competențele instituțiilor ce au responsabilități în domeniu la realitatea socio-economică.

5.4. Îmbunătățirea demersurilor de comunicare publică și consolidarea încrederii populației în structurile/instituțiile cu atribuții în domeniul ordinii și siguranței publice

Instituții/autorități publice cu responsabilități

Ministerul Afacerilor Interne

Direcții de acțiune:

- Creșterea nivelului de informare a cetățenilor cu privire la activitatea MAI și a structurilor subordonate;
- Eficiențizarea mecanismelor de contracarare a fenomenului dezinformării, printr-o reacție rapidă și oportună a instituției;

²³ în conformitate cu prevederile HG nr. 429/2019 pentru aprobarea Strategiei 5G pentru România și a OUG nr. 73/2022 privind desemnarea Serviciului de Telecomunicații Speciale ca integrator de servicii de comunicații critice destinate autorităților publice cu atribuții în managementul situațiilor de urgență

3. Consolidarea mecanismelor de realizare a comunicării publice, prin intensificarea pregătirii purtătorilor de cuvânt și a personalului cu funcții de conducere de la nivelul structurilor teritoriale;
4. Eficientizarea mecanismelor prin care este realizată comunicarea în situații de criză.

5.5. Modernizarea misiunii de pază cu jandarmi a obiectivelor și transporturilor

Instituții/autorități publice cu responsabilități

Ministerul Afacerilor Interne

Ministerul Afacerilor Externe

Ministerul Economiei

Ministerul Energiei

Direcții de acțiune:

1. Redefinirea conceptuală a misiunii de pază cu jandarmi, în vederea eficientizării activității, prin digitalizarea cât mai multor procese specifice misiunii, creșterii ponderii sistemelor tehnice de securitate în cadrul măsurilor de pază instituite, operaționalizării dispeceratelor de monitorizare zonale la nivelul unităților de jandarmi, precum și asigurării capacităților necesare proiectării, instalării și întreținerii sistemelor tehnice de securitate de către personalul propriu specializat;
2. Dezvoltarea capacităților și competențelor specifice Jandarmeriei Române, pe linia securității nucleare, în vederea prevenirii/contracării oricăror incidente, generate de folosirea neautorizată a produselor radioactive /nucleare;
3. Reconfigurarea principiilor de asigurare a pazei localurilor misiunilor diplomatice și ale unor agenții și reprezentanțe economice străine, precum și a sediilor unor organizații internaționale;
4. Creșterea mobilității structurilor de pază, prin dotarea cu mijloace de mobilitate adaptate mediului în care se execută misiunea, precum și tipologiei obiectului pazei.

5. REZULTATE AȘTEPTATE

113. Pentru a oferi un răspuns coerent pentru securitatea comunității, prin noua Strategie de Ordine și Siguranță Publică **este stabilit, în special, modul de reacție la tendințe noi de manifestare a fenomenului infracțional în spațiul românesc**, aceasta propunându-și **echilibrarea implementării unor schimbări la nivelul comunităților locale**, cu recunoașterea faptului că aceste schimbări trebuie să corespundă unor principii extinse, reprezentative pentru interesele naționale.

114. Pentru eficientizarea activității sunt **proiectate acțiuni** de natură legislativă, operațională, de formare, pregătire profesională și de comunicare publică, menite, pe de o parte, să întregască actualul cadru normativ în domeniu, și, pe de altă parte, să propună noi măsuri pentru întărirea autorității personalului.

115. Pe lângă modernizarea și adaptarea unor structuri cu responsabilități în domeniul ordinii și siguranței publice, în raport cu noile caracteristici socio-economice și evoluția situației operative, **va fi implementat un parteneriat eficient cu comunitatea, pentru realizarea unui sistem viabil de protecție și prevenire.**

116. Va fi dezvoltată activitatea tuturor structurilor, atât din perspectiva importanței sociale a acțiunilor desfășurate de acestea, care se va reflecta în sentimentul de siguranță resimțit de cetățeni, sporirea încrederii acestora în instituțiile publice, cât și prin adaptarea permanentă a activității la nevoile societății și la problemele existente în fiecare comunitate.

117. Prin multitudinea de acțiuni și măsuri concrete care vor fi întreprinse, facilitate de noul cadru strategic, se va ajunge la o **revigorare a sistemului instituțional de ordine**

publică și la o reșezare a modului de configurare a activității în ansamblu, determinând astfel un răspuns coerent pentru securitatea comunitară.

118.Noul document strategic oferă o strategie de control eficientă pentru toate necesitățile care apar, de la combaterea diferitelor forme de manifestare a criminalității, până la siguranța rutieră, controlul exercitat asupra fenomenului infracțional urmând a fi atât sub aspect cantitativ, cât și în ceea ce privește gravitatea faptelor.

119.Pentru ca activitatea instituțiilor cu atribuții în acest domeniu să se desfășoare în parametri optimi, trebuie îndeplinite anumite condiții, care vizează: dimensionarea corespunzătoare a structurilor, planificarea pe termen mediu și lung a demersurilor, asigurarea unui suport financiar, capacitatea resurselor existente în spațiul public intern, colaborarea cu entități externe (pentru accesare de fonduri nerambursabile, schimburi de bune practici, parteneriate cu instituții similare etc.).

120.Strategia Națională de Ordine și Siguranță Publică 2023-2027 va focaliza resursele instituționale, în cadrul procesului de planificare strategică și tactică și va crea premisele unei acțiuni concertate a societății civile și a sistemului de asigurare a ordinii de drept și siguranței publice, pentru prevenirea producerea infracțiunilor, dezvoltând, în același timp, mecanismele sociale și instituționale necesare, precum și spiritul civic în comunitate.

6. IMPLICAȚII PENTRU BUGET

121.Sursele de finanțare pentru implementarea Strategiei naționale sunt: surse naționale și europene, respectiv fonduri publice naționale, fonduri externe, fonduri externe nerambursabile, fonduri externe rambursabile, finanțare de la bugetul de stat, donații și sponsorizări.

122.În ceea ce privește activitățile finanțate prin fonduri externe nerambursabile, acestea se finanțează preponderent prin fonduri UE-Cadrul financiar multianual pentru perioada 2021-2027, respectiv Programe Naționale - Instrumentul de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și vize (IMFV), Fondul Azil, Migrație și Integrare (FAMI), Fondul pentru Securitate Internă (FSI), Programe Operaționale (FESI) - Transnaționale, Interreg și Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR), precum și prin granturi ale Spațiului Economic European (SEE) și norvegiene, după caz. Având în vedere faptul că programele/facilitățile FEN pentru perioada 2023-2027 nu sunt definitive, precizarea programelor/facilităților aferente FEN nu este posibilă.

123.Programele de finanțare care fac obiectul SNOSP 2023-2027 sunt corelate, în general, cu celelalte programe, strategii, proiecte derulate de ministerele și instituțiile responsabile, din punct de vedere al programării financiare pe termen mediu și în special cu Programele Bugetare ale MAI.

124.În eventualitatea în care situația poate determina majorarea cheltuielilor aprobate prin buget, fiecare instituție/minister cu atribuții prevăzute în Planul de acțiune al SNOSP 2023-2027 are obligația de a respecta prevederile art. 15 din Legea privind finanțele publice, nr. 500/2002, cu modificările și completările ulterioare și art. 15 din Legea responsabilității fiscal-bugetare nr. 69/2010, republicată.

125.Alocarea resurselor financiare se va realiza în conformitate cu prevederile legii, precum și în concordanță cu posibilitățile existente și cu tendințele evoluției situației operative la nivel național. Implementarea SNOSP 2023-2027 se va realiza în funcție de resursele financiare alocate, estimând, raportat la Programul bugetar al MAI "Ordine și siguranță publică", ca fiind necesare resurse financiare de aproximativ 49.000.000 mii lei.

7. IMPLICAȚII JURIDICE

126. Se impun evaluări ale actelor normative incidente domeniului ordinii și siguranței publice și, în funcție de concluziile acestora, urmează să fie inițiate demersurile legislative aferente. Evaluările vor urmări, cu precădere, consolidarea competențelor și responsabilităților structurilor cu atribuții în materie, precum și măsura în care este nevoie de corelarea domeniilor subsecvente.

127. Inițiativele legislative de modificare a unor acte normative se vor realiza conform planurilor legislative anuale, fundamentate pe baza noilor oportunități.

8. MONITORIZARE ȘI EVALUARE

128. Cadrul organizatoric necesar implementării, monitorizării și evaluării Strategiei presupune colaborarea tuturor instituțiilor implicate și interesate pentru a pune în aplicare, într-un mod eficient, direcțiile de acțiune și activitățile prevăzute în cadrul obiectivelor generale și specifice ale acesteia, astfel încât să poată fi obținute rezultatele preconizate.

129. Punerea în aplicare a prezentei Strategii se va realiza prin intermediul **Planului de acțiune**, elaborat la nivelul MAI, în corelare cu obiectivele generale, obiectivele specifice și direcțiile de acțiune stabilite în Strategie și care cuprinde activități/acțiuni concrete pentru realizarea obiectivelor, termene de realizare, responsabilități, rezultate așteptate și indicatori de performanță.

130. Planul de acțiune va constitui principalul reper în funcție de care se va realiza monitorizarea și implementarea strategiei. Acesta este un document care reflectă dinamica schimbărilor de cerințe operaționale, stadiul îndeplinirii sarcinilor prevăzute, precum și noile situații apărute.

131. Procesul de monitorizare a Strategiei naționale implică, atât activități semestriale de colectare și analiză a datelor prevăzute în Planul de acțiuni, cât și măsurarea rezultatelor, în vederea aprecierii gradului de atingere a obiectivelor, identificării contribuției diferitelor activități și a eventualelor sincope/deficiențe, precum și pentru dispunerea corecțiilor subsecvente necesare fundamentării procesului de luare a deciziei, asigurând deopotrivă transparență și o bază consistentă pentru viitoarele acțiuni de evaluare.

132. Evaluarea strategiei naționale se realizează la nivelul MAI, anual sau ori de câte ori situația o impune, și se fundamentează pe informațiile colectate în cadrul procesului de monitorizare, având ca scop elaborarea unei analize generale cuprinzătoare, respectiv a unui Raport de evaluare privind rezultatele îndeplinite prin intermediul Strategiei naționale, precum și emiterea unor recomandări privind realizarea acțiunilor ulterioare.

133. Rolul de integrator al monitorizării și evaluării Strategiei Naționale de Ordine și Siguranță Publică 2023-2027, inclusiv, prin prezentarea unor rapoarte de stadiu și de evaluare, revine MAI, prin Direcția Generală Management Operațional.